

MODEL PROJECTBESLUIT VOOR PRIMAIRE WATERKERINGEN

Bijlage bij de Handreiking projectbesluit

juni 2020

Leeswijzer

Het Model projectbesluit is een onderdeel van de Handreiking projectbesluit en als zodanig opgenomen als bijlage in de handreiking. Het model voorziet per onderdeel van het projectbesluit in:

- een toelichting;
- aandachtspunten en aanbevelingen;
- tekstsuggesties;
- het wettelijk kader;
- een verwijzing naar het relevante hoofdstuk of relevante hoofdstukken in de Handreiking projectbesluit.

De inhoudsopgave van dit model kan worden gebruikt als inhoudsopgave voor het projectbesluit.

Inhoudsopgave

Model projectbesluit voor primaire waterkeringen	1
I Projectbesluit	5
Aanhef	5
Artikel 1: Projectbeschrijving	6
Artikel 2: Maatregelen ter voorkoming, beperking of compensatie van nadelige gevolgen project	8
Artikel 3: Tijdelijke maatregelen en voorzieningen	10
Artikel 4: Wijziging regels omgevingsplan	11
Artikel 5: Activiteiten waarvoor het besluit geldt als omgevingsvergunning (<i>facultatief</i>)	13
Artikel 6: Uitwerking/Flexibiliteit (<i>facultatief</i>)	15
Artikel 7: Verkeersbesluit (<i>facultatief</i>)	17
Artikel 8: Onttrekking weg aan de openbaarheid (<i>facultatief</i>)	18
Artikel 9: Participatie en zienswijzen	19
Artikel 10: Verplichte advisering	20
Bijlagen projectbesluit	21
II Motivering en overwegingen projectbesluit	22
1 Inleiding	22
1.1 Status	22
1.2 Aanleiding en doel project	22
1.3 Leeswijzer	23
1.4 Contactpersoon	24
2 Voorgenomen werkzaamheden	25
2.1 Inhoud projectbesluit	25
2.1.1 Beschrijving project	25
2.1.2 Het projectgebied en het plangebied	27
2.1.3 Te treffen maatregelen	28
2.1.4 Meekoppelkansen	29
2.1.5 Nadere uitwerking projectbesluit/Flexibiliteit (<i>facultatief</i>)	30
2.1.6 Maatvoering	32
2.1.7 Uitvoering van het project	34
2.1.8 Beheer en onderhoud	34
2.2 Het project en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (effecten op de omgeving)	35
2.2.1 Gezondheid/belanghebbenden	37
2.2.2 (Externe) veiligheid	40

2.2.3	Waterbelangen	41
2.2.4	Luchtkwaliteit	42
2.2.5	Geluid	44
2.2.6	Trillingen	45
2.2.7	Bodemkwaliteit	46
2.2.8	Geur	47
2.2.9	Landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed	47
2.2.10	Natuur	49
2.2.11	Behoud van ruimte voor toekomstige functies	54
2.2.12	Behoeften van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten	55
2.2.13	Ontwikkelingen in de directe omgeving	56
2.2.14	Overige zaken (bijvoorbeeld duurzaamheid)	56
3	Verantwoording en uitvoerbaarheid	58
3.1	Randvoorwaarden	58
3.1.1	Wet- en regelgeving	58
3.1.2	Beleidskaders	59
3.1.3	Technische randvoorwaarden en uitgangspunten	60
3.2	Het projectbesluit en het gewijzigde omgevingsplan	60
3.2.1	Toedeling functies aan locaties in gewijzigd omgevingsplan	60
3.2.2	Relatie projectbesluit en gewijzigde regels omgevingsplan	61
3.3	Het projectbesluit geldt tevens als omgevingsvergunning (facultatief)	62
3.3.1	Het projectbesluit als uitvoeringsvergunning	62
3.3.2	Te stellen voorschriften en het vooraf advies vragen bij een decentraal bestuursorgaan	63
3.3.3	Inwerkingtreding	63
3.3.4	Het projectbesluit geldt tevens als verkeersbesluit en/of onttrekkingsbesluit (facultatief)	64
3.3.5	Projectprocedure en milieueffectrapport	64
3.3.6	De uitgevoerde verkenning en participatie	67
3.3.7	Het plan-MER en de voorkeursbeslissing (facultatief)	67
3.3.8	Het project-MER/de project-mer-beoordeling	68
3.3.9	Ingediende zienswijzen op ontwerp-projectbesluit (en eventueel project-MER)	68
3.3.10	Rechtsbescherming	69
3.4	Grondverwerving en onteigening	69
3.5	Uitvoering projectbesluit	72
3.5.1	Uitvoeringsvergunningen projectbesluit	72
3.5.2	Maatregelen tijdens de bouw- en aanlegfase	75
3.6	Bijlagen bij motivering en overwegingen projectbesluit	76
III	Planregels	78

I PROJECTBESLUIT

AANHEF

Toelichting
In dit hoofdstuk staat een beknopte samenvatting van het projectbesluit met daarin de opgave, problematiek, de gekozen oplossing en het waarom. Dat wil zeggen de beschrijving van het project zelf, de wijze van uitvoering en de maatregelen/voorzieningen om de nadelige gevolgen te beperken of ongedaan te maken. Daarnaast kun je ingaan op mogelijke meekoppelkansen en de uitvoerbaarheid van het project. Wanneer het waterschap gezamenlijk met hogere overheden een projectbesluit vaststelt, verschuift de bevoegd gezag rol naar het hoogste bestuursorgaan.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Het is niet mogelijk voor waterschappen en gemeenten om gezamenlijk een projectbesluit vast te stellen. Gemeenten kunnen namelijk geen projectbesluiten vaststellen. Dan zou er sprake zijn van projecten met een publiek belang die via wijziging van het omgevingsplan worden gerealiseerd.
Tekstsuggesties
Op grond van artikel 5.46, lid 2/5.44 lid 1 en 4 van de Omgevingswet stellen wij, het dagelijks bestuur van waterschap (...), dit projectbesluit voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen vast (hierna ook aangeduid als: 'dit besluit'),
Wettelijk kader
Als het gaat om een project voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen, is het vaststellen van een projectbesluit verplicht op grond van art. 5.46, lid 2 Ow. In dat geval is de verwijzing naar dit artikel in de aanheftekst correct. Als hiervan geen sprake is, moet voor het door het dagelijks bestuur vastgestelde projectbesluit worden verwezen naar artikel 5.44 lid 1 en 4. Ow.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
2. Van projectplan Waterwet naar projectbesluit Omgevingswet 3. Verplicht projectbesluit en typen projectbesluit

ARTIKEL 1: PROJECTBESCHRIJVING

Toelichting

Dit artikel bevat een beknopte beschrijving van het project waarvoor het projectbesluit wordt vastgesteld, ook wel de opgave van het project genoemd. Het gaat om een concrete (wat, waar en hoe) beschrijving van het project met de daarbij behorende maatregelen en voorzieningen. Aanvullend ziet het projectbesluit op het inwerking hebben en in stand houden van een project. Daarom moet ook worden beschreven wat er verandert qua beheer en onderhoud.

Hoe concreet en nauwkeurig de beschrijving moet zijn is maatwerk en kan voor elk type project anders zijn. Dit model heeft betrekking op primaire waterkeringen, omdat het daarvoor verplicht is een projectbesluit vast te stellen. In andere gevallen hebben de waterschappen een keuze of zij al dan niet kiezen voor een projectbesluit of een zogeheten 'vergunning eigen dienst'. Het gaat dan om projecten op het gebied van watersystemen en waterketenbeheer.

De projectbeschrijving geeft aan wat op basis van het projectbesluit definitief wordt gerealiseerd, dus wat de te realiseren permanente maatregelen en voorzieningen zijn. Voor de uitvoering van het project moeten vaak tijdelijke maatregelen en voorzieningen worden getroffen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het tijdelijk aanleggen van bouwwegen en werkterreinen. Het is helder om deze maatregelen in een apart artikel (zie artikel 3) te beschrijven.

De opzet van de projectbeschrijving is maatwerk. Zo kan het handig zijn binnen deze beschrijving een onderverdeling aan te brengen. Zo kan bij een dijkversterkingsproject een onderscheid worden aangebracht tussen maatregelen die zien op de wijziging van de waterkering en (aanpassingen aan) de daarnaast liggende waterlopen. Daarnaast moeten eventueel kunstwerken (zoals gemalen of sluizen) vernieuwd, gewijzigd of nieuw aangelegd worden, waarvan de beschrijving in een aparte tabel kan worden opgenomen. Deze mogelijke onderverdeling kan worden aangebracht door te werken met aparte leden, maar ook door de beschrijving in aparte artikelen van de besluittekst op te nemen.

Aandachtspunten en aanbevelingen

-

Tekstsuggesties

De opgave: (...)

De feitelijke situatie: (...)

De belanghebbenden: (...)

De hiervoor weergegeven beschrijving van het project wordt hierna in dit besluit aangeduid als '(het) Project'. Het Project wordt uitgevoerd binnen het 'Projectgebied', zoals aangegeven op de bij dit besluit als **bijlage 1** gevoegde kaart.

Wettelijk kader

Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit)

Onverminderd artikel 5.51 van de wet bevat een projectbesluit in ieder geval:

- a. een beschrijving van het project;
- b. de voor de fysieke leefomgeving relevante permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren; en
- c. de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

- 4. De projectprocedure

ARTIKEL 2: MAATREGELEN TER VOORKOMING, BEPERKING OF COMPENSATIE VAN NADELIGE GEVOLGEN PROJECT

Toelichting

Het treffen van deze maatregelen zal vaak voortvloeien uit onderzoek dat is verricht naar mogelijke gevolgen van het project voor diverse aspecten van de fysieke leefomgeving (bijvoorbeeld geluid en trillingen, natuur, veiligheid, milieu en water). In de toelichting wordt op deze gevolgen ingegaan.

Het gaat daarbij meestal om het treffen van permanente maatregelen. Het komt echter ook voor dat een maatregel tijdelijk is bedoeld. Dit wordt dan in de beschrijving tot uitdrukking gebracht.

Ook hier geldt dat de wijze van beschrijving maatwerk is. Zo kan ervoor gekozen worden alle maatregelen samen in één artikel onder te brengen. Als het bijvoorbeeld om natuurmaatregelen gaat, kan het artikel luiden: 'Natuurmaatregelen'. In het eerste lid kunnen dan de mitigerende en in het tweede lid de compenserende natuurmaatregelen worden opgesomd. Daarbij kan ervoor worden gekozen de beschrijving daarvan op te nemen in een of meer tabellen. Dezelfde aanpak is mogelijk als het om te treffen geluids-, veiligheids- of andere typen maatregelen gaat. Als het overzichtelijker is kunnen de mitigerende en compenserende maatregelen ook elk in een apart artikel wordt opgenomen.

Hoe gedetailleerd moet de beschrijving van de maatregelen zijn? Vaak kunnen mitigerende en compenserende maatregelen vrij concreet in het projectbesluit worden beschreven. Dit wil niet zeggen dat elke beschrijving altijd heel gedetailleerd moet zijn. Een maatregel kan soms op verschillende manieren worden uitgevoerd. Dit betekent dat pas bij de realisatie van het project bekend is hoe de maatregel exact wordt uitgevoerd. De wijze van uitvoering wordt definitief vastgelegd in een daarvoor te verlenen omgevingsvergunning. Het is dan van belang in het projectbesluit de betreffende maatregel niet te strikt te formuleren.

Aandachtspunten en aanbevelingen

Het is van belang in het projectbesluit de betreffende maatregel niet te strikt te formuleren. Als hoofdregel geldt wel dat wanneer de uitvoering van een mitigerende of compenserende maatregel het nodige ruimtebeslag met zich meebrengt, de maatregel zo concreet mogelijk in het projectbesluit wordt beschreven.

Tekstsuggesties

Maatregelen ter voorkoming: (...)

Maatregelen ter beperking van nadelige gevolgen: (...)

Maatregelen ter compensatie van nadelige gevolgen: (...)

Wettelijk kader

Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit)

Onverminderd artikel 5.51 van de wet bevat een projectbesluit in ieder geval:

- a. een beschrijving van het project;
- b. de voor de fysieke leefomgeving relevante permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren; en
- c. de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving.**

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

- 4. De projectprocedure

ARTIKEL 3: TIJDELIJKE MAATREGELEN EN VOORZIENINGEN

Toelichting
Bij het treffen van tijdelijke maatregelen en voorzieningen kan worden gedacht aan het realiseren van een tijdelijk werkterrein of een tijdelijke bouwweg.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Als er sprake is van tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren dit altijd opnemen in het projectbesluit (zie artikel 5.6 Omgevingswet).
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit) Onverminderd artikel 5.51 van de wet bevat een projectbesluit in ieder geval: a. een beschrijving van het project; b. de voor de fysieke leefomgeving relevante permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren; en c. de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
4. De projectprocedure

ARTIKEL 4: WIJZIGING REGELS OMGEVINGSPLAN

Toelichting

Hier wordt vastgesteld dat met het projectbesluit, waar nodig, de regels van het omgevingsplan van een of meer gemeenten worden gewijzigd. Voor deze wijziging moet hier mogelijk worden verwezen naar het (digitale) document, waarin zowel de gewijzigde regels als de gewijzigde verbeelding van het omgevingsplan zijn opgenomen.

Aandachtspunten en aanbevelingen

- Het projectbesluit is een Omgevingswetbesluit, wat inhoudt dat het besluit via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) digitaal raadpleegbaar is. Dit betekent dat aan dit besluit bepaalde eisen worden gesteld. Op dit moment (juni 2020) is niet geheel bekend welke eisen aan het projectbesluit als Omgevingswetbesluit worden gesteld en langs welke weg straks het via dit besluit gewijzigde omgevingsplan binnen het DSO is te raadplegen. De vraag is dus hoe het gewijzigde omgevingsplan straks in een apart artikel van het projectbesluit geregeld gaat worden.
- De wijziging kan betreffen het 'toevoegen, schrappen, wijzigen en vervangen' van de regels van het omgevingsplan. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is echter vaak nog sprake van een omgevingsplan van rechtswege. Gemeenten krijgen namelijk na deze inwerkingtreding gedurende een overgangsperiode van 10 jaar de tijd om een omgevingsplan – conform de regels van de Omgevingswet – voor het gehele gemeentelijk grondgebied vast te stellen. Daarom is als overgangsregel bepaald dat een projectbesluit in de overgangsfase het omgevingsplan niet hoeft te wijzigen. Als het projectbesluit tijdens de overgangsfase het omgevingsplan niet wijzigt, geldt het voor zover het in strijd is met het omgevingsplan als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.
- Het is van belang om voortschrijdende inzichten over het DSO en in het bijzonder de standaarden nader uit te werken.

Tekstsuggesties

Dit besluit wijzigt de regels van het omgevingsplan van de gemeente (...) voor zover de voorschriften in strijd zijn met het geldende omgevingsplan. De wijziging van deze regels, inclusief de daarbij behorende gewijzigde Verbeelding, zijn opgenomen in bijlage (...).

Wettelijk kader

Voor de wijziging van het omgevingsplan conform artikel 5.52 lid 1 Omgevingswet is het noodzakelijk dat op grond van art. 5.53 lid 1 Omgevingswet rekening wordt gehouden met de daarvoor opgestelde instructieregels/beoordelingsregels. Wanneer het projectbesluit het omgevingsplan wijzigt met regels die nodig zijn voor het uitvoeren en in werking hebben of in stand houden van het project, zijn volgende artikelen en paragrafen van overeenkomstige toepassing:

- artikel 4.1 (**decentrale regels over activiteiten**): Dit artikel bepaalt bijvoorbeeld dat wij in het projectbesluit ook de regels die zijn opgenomen in de omgevingsverordening in acht moeten nemen.
- artikel 4.2, eerste lid (**toedeling van functies aan locaties**): Dit artikel bepaalt dat in het projectbesluit voor het gehele projectgebied in ieder geval de regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan die locatie moeten worden opgenomen, bijvoorbeeld dat de functie waterkering voorrang heeft boven andere aanwezige functies zoals natuur.
- paragraaf 4.1.2 (Inhoud): in deze paragraaf zijn bijvoorbeeld bepalingen opgenomen met betrekking tot maatwerkvoorschriften en –regels.
- paragraaf 4.3.1 (Decentrale regels): In deze paragraaf is bijvoorbeeld opgenomen dat wij in het projectbesluit geen omgevingsplanregels mogen opstellen die projectbesluiten van het Rijk of de provincie doorkruisen.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

10. Totstandkoming Vereiste toestemmingen projectbesluit
10.1 Omgevingsplan

ARTIKEL 5: ACTIVITEITEN WAARVOOR HET BESLUIT GELDT ALS OMGEVINGSVERGUNNING (*FACULTATIEF*)

Toelichting

In het eerste lid worden de activiteiten genoemd waarvoor het projectbesluit geldt als omgevingsvergunning. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om de uitvoering van een bouwactiviteit. Het is overigens niet verplicht om dit op te nemen in het projectbesluit.

Onder sub a, sub b enzovoorts van het eerste lid wordt telkens zo concreet mogelijk beschreven om welke activiteit het gaat. Als sub a de oprichting van een enkel bouwwerk betreft, dan is de beschrijving vrij eenvoudig te geven. Als het meerdere bouwwerken betreft, is het waarschijnlijk handig in sub a een tabel op te nemen.

In het tweede lid wordt beschreven welke voorschriften gelden voor het uitvoeren van de in het eerste lid van sub a beschreven activiteit. Als er weinig voorschriften zijn kunnen deze in de besluittekst zelf worden opgenomen. Als het om veel voorschriften gaat is het waarschijnlijk beter deze in een bijlage van de besluittekst op te nemen. Deze variant is in het derde lid aangegeven.

Aandachtspunten en aanbevelingen

Het opnemen van activiteiten waarvoor het besluit geldt als omgevingsvergunning is een keuze. Er kan ook ervoor worden gekozen om dit niet te doen en te volstaan met de coördinatie in het kader van de gecoördineerde projectprocedure.

Tekstsuggesties

Dit besluit geldt voor de volgende activiteiten, op grond van het bepaalde in artikel 5.52, tweede lid van de Omgevingswet, als omgevingsvergunning:

(...)

(...)

Voor de uitvoering van de in het eerste lid sub a genoemde activiteit gelden de volgende voorschriften:

(...)

(...)

Voor de uitvoering van de in het eerste lid, onder sub b, genoemde activiteit gelden de voorschriften, zoals opgenomen in bijlage (...).

(Enzovoorts).

Wettelijk kader

Op grond van artikel 5.52 lid 2 van de Omgevingswet geldt het projectbesluit als omgevingsvergunning voor activiteiten ter uitvoering van het projectbesluit als dit uitdrukkelijk in het projectbesluit is bepaald. Voor de wijziging van het omgevingsplan is het noodzakelijk dat op grond van art. 5.53 lid 2 Omgevingswet rekening wordt gehouden met de daarvoor opgestelde beoordelingsregels.

5.1.3 (De beoordeling van de aanvraag): Deze paragraaf bevat bijvoorbeeld beoordelingsregels ter bescherming van natuur en monumenten

5.1.4 (Inhoud en werking): Deze paragraaf bevat bijvoorbeeld vergunningvoorschriften

5.1.5 (Actualisering, wijziging, intrekking en revisievergunning): Deze paragraaf is bijvoorbeeld opgenomen dat de vergunning in een aantal gevallen regelmatig moet worden geactualiseerd met oog op de best beschikbare technieken.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

10. Totstandkoming Vereiste toestemmingen projectbesluit

10.2 Omgevingsvergunning

ARTIKEL 6: UITWERKING/FLEXIBILITEIT (*FACULTATIEF*)

Toelichting

Bij de vaststelling van een projectbesluit kan worden bepaald dat het besluit met inachtneming van de daarbij gestelde randvoorwaarden door het dagelijks bestuur van het waterschap wordt uitgewerkt. Deze uitwerking vindt plaats na de vaststelling van het projectbesluit en kan, zolang de uitwerking nog niet is verwezenlijkt, door een nieuwe uitwerking worden vervangen.

Voor de uitwerking van het projectbesluit moet verplicht afdeling 3.4 Awb worden toegepast. Dit betekent dat eerst een ontwerp uitwerkingsbesluit ter inzage wordt gelegd, waarop een ieder zienswijzen naar voren kan brengen. Na de vaststelling van het uitwerkingsbesluit kunnen belanghebbenden daartegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Aandachtspunten en aanbevelingen

Het is nog niet duidelijk hoe de flexibilisering van het projectbesluit zich verhoudt tot de huidige flexibiliteit met randvoorwaarden die in het projectplan kan worden opgenomen. Jurisprudentie zal daar duidelijkheid over kunnen gaan bieden. De uitwerkingsmogelijkheid is nieuw ten opzichte van de huidige regelgeving en is specifiek bedoeld om flexibiliteit te bieden bij de vaststelling van het projectbesluit. Er zijn waterschappen die de flexibiliteit nu regelen met een flexibiliteitsbepaling met randvoorwaarden in het projectplan (bijvoorbeeld [projectplan Zwakke Schakels Noord-Holland](#)). De nieuwe mogelijkheid van uitwerking wekt misschien de indruk dat flexibiliteit in de uitvoering voortaan daarmee geregeld moet worden, maar onvoldoende duidelijk is of het opnemen van een uitwerkingsmogelijkheid in het projectbesluit de enige manier is om flexibiliteit te bieden.

Je zou het kunnen vergelijken met de verschillende flexibiliteitsmogelijkheden die de Wet ruimtelijke ordening biedt. Die biedt ook de mogelijkheid van een uitwerkingsplicht (en een wijzigingsbevoegdheid), maar niets staat eraan in de weg om in het bestemmingsplan een ruime bestemming op te nemen (met ruime bouw- en gebruiksregels), mits die ruime mogelijkheden maar te onderbouwen zijn qua effecten op de leefomgeving (en dus passen binnen de planregels). Dat is ook een vorm van flexibiliteit.

Op vergelijkbare manier zou het mogelijk moeten blijven om in het projectbesluit een flexibiliteitsbepaling op te nemen, waarmee (zonder nader uitwerkingsbesluit) de uitvoering van het project ruimte wordt gegeven, mits wordt voldaan aan bepaalde randvoorwaarden. Artikel 5.54 Omgevingswet is niet dwingend geformuleerd: er staat immers dat bij een projectbesluit “kan” worden bepaald dat het besluit kan worden uitgewerkt.

Zie hiervoor ook paragraaf 2.5 (Nadere uitwerking projectbesluit/Flexibiliteit) van de model toelichting.

Tekstsuggesties

Met inachtneming van de hierna vermelde randvoorwaarden wordt dit besluit, gelet op het bepaalde in artikel 5.54 van de Omgevingswet, uitgewerkt:

1. (...)
2. (...)

De uitwerking vindt plaats voor de gronden die zijn weergegeven op de als bijlage (...) bij dit besluit gevoegde kaart.

Wettelijk kader

Artikel 5.54 Omgevingswet (uitwerking binnen besluit)

1. Bij een projectbesluit kan worden bepaald dat het besluit met inachtneming van de waarbij gestelde randvoorwaarden door het bevoegd gezag kan worden uitgewerkt.
2. Deze uitwerking maakt deel uit van het projectbesluit en kan, zolang de uitwerking nog niet is verwezenlijkt, worden vervangen door een nieuwe uitwerking.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

-

ARTIKEL 7: VERKEERSBESLUIT (*FACULTATIEF*)

Toelichting
Op grond van artikel 5.7, eerste lid onder a van het Omgevingsbesluit kan in een projectbesluit worden bepaald dat het projectbesluit geldt als een verkeersbesluit als bedoeld in artikel 15 van de Wegenverkeerswet 1994 voor zover het gaat om de uitvoering van het projectbesluit. Uit de toelichting bij dit artikel blijkt dat het betreffende verkeersbesluit niet langer doorwerkt dan voor de uitvoering en instandhouding van het projectbesluit nodig is. Het in het projectbesluit opnemen van een verkeersbesluit kan bijvoorbeeld nuttig zijn voor het instellen van een (al dan niet tijdelijke) aslastbeperking voor een op de waterkering gelegen weg of een tijdelijk verkeersbesluit voor het stroomlijnen van bouwverkeer door het plaatsen van verkeersborden en verkeerstekens.
Aandachtspunten en aanbevelingen
-
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.7 Omgevingsbesluit (aanwijzing andere besluiten) 1. In een projectbesluit kan worden bepaald dat het projectbesluit geldt als: a. een verkeersbesluit als bedoeld in artikel 15 van de Wegenverkeerswet 1994 voor zover het gaat om de uitvoering van het projectbesluit; en b. een onttrekking van een weg aan de openbaarheid als bedoeld in artikel 7, aanhef en onder II van de Wegenwet.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
10. Totstandkoming vereiste toestemmingen Projectbesluit 10.2 Omgevingsvergunning

ARTIKEL 8: ONTTREKKING WEG AAN DE OPENBAARHEID (*FACULTATIEF*)

Toelichting
Op grond van artikel 5.7, eerste lid onder b. van het Omgevingsbesluit kan in een projectbesluit worden bepaald dat het projectbesluit geldt als een besluit tot een onttrekking van een weg aan de openbaarheid als bedoeld in artikel 7, aanhef en onder II van de Wegenwet. Het onttrekken van een weg aan de openbaarheid kan nuttig zijn wanneer bij een dijkversterking het profiel van de waterkering dusdanig wijzigt dat het behoud van een weg niet mogelijk is. Voordat deze weg kan worden verwijderd, is het noodzakelijk om deze te onttrekken aan de openbaarheid.
Aandachtspunten en aanbevelingen
-
Tekstsuggesties
De volgende weg wordt aan de openbaarheid onttrokken: (...) (Hier volgt de beschrijving van de betreffende weg of deel van de weg) Het (gedeelte) van de weg (...) dat aan de openbaarheid wordt onttrokken is weergegeven op de bij dit besluit als bijlage (...) gevoegde tekening. Dit besluit geldt vanwege de hiervoor beschreven onttrekking aan de openbaarheid van (een deel van) de weg (...) aan het verkeer, op grond van artikel 5.7, eerste lid onder b van het Omgevingsbesluit, als besluit, als bedoeld in artikel 7, aanhef en onder II van de Wegenwet.
Wettelijk kader
Artikel 5.7 Omgevingsbesluit (aanwijzing andere besluiten) 1. In een projectbesluit kan worden bepaald dat het projectbesluit geldt als: a. een verkeersbesluit als bedoeld in artikel 15 van de Wegenverkeerswet 1994 voor zover het gaat om de uitvoering van het projectbesluit; en b. een onttrekking van een weg aan de openbaarheid als bedoeld in artikel 7, aanhef en onder II van de Wegenwet.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
10. Totstandkoming vereiste toestemmingen Projectbesluit 10.2 Omgevingsvergunning

ARTIKEL 9: PARTICIPATIE EN ZIENSWIJZEN

Toelichting
In dit artikel motiveer je welke oplossingen zijn aangedragen en wat het waterschap hier vervolgens mee heeft gedaan. Ook aangeven of extern deskundigen hiervoor zijn ingeschakeld. Tevens in het definitieve besluit motiveren welke zienswijzen zijn ingediend (eventueel ook mogelijk een verwijzing naar de Nota beantwoording zienswijzen) en of deze hebben geleid tot aanpassing van het besluit.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Omgaan met participatie en zienswijzen kan een plek krijgen in de inspraakverordening of participatieverordening.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.47 Omgevingswet (voornemen) art. 5.47 lid 3 Bij het voornemen stelt het bevoegd gezag met het oog op de verkenning een ieder in de gelegenheid, binnen een door hem te stellen termijn, mogelijke oplossingen voor de opgave voor te dragen. Het bevoegd gezag geeft daarbij uitgangspunten aan voor het redelijkerwijs in beschouwing nemen van die oplossingen. art. 5.47 lid 4 Uiterlijk bij aanvang van de verkenning geeft het bevoegd gezag, onverminderd het derde lid, kennis van de wijze waarop burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen zullen worden betrokken. Artikel 5.3 Omgevingsbesluit (participatie) 1. In de kennisgeving van de wijze waarop burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen zullen worden betrokken, bedoeld in artikel 5.47, vierde lid, van de wet, gaat het bevoegd gezag in ieder geval in op: - wie worden betrokken; - waarover zij worden betrokken; - wanneer zij worden betrokken; - wat de rol is van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer bij het betrekken van deze partijen; en - waar aanvullende informatie beschikbaar is. 2. De kennisgeving vindt plaats op een door het bevoegd gezag te bepalen geschikte wijze, waardoor het voor de te verkennen opgave in de fysieke leefomgeving relevante publiek zo goed mogelijk wordt bereikt. 3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de benodigde informatie voor het betrekken van burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen op een toegankelijke wijze beschikbaar is. Artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur is van overeenkomstige toepassing.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
4. De projectprocedure (4.2 Kennisgeving participatie) 5. Participatie

ARTIKEL 10: VERPLICHTE ADVISERING

Toelichting
In dit artikel aangeven welke wettelijke adviseurs zijn benaderd en wat voor adviezen zij hebben gegeven. Motiveer hoe hiermee is omgegaan en of dit heeft geleid tot aanpassingen in het project(besluit).
Aandachtspunten en aanbevelingen
Let op of er sprake is van een advies waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken of dat er sprake is van een advies met instemmingsrecht dat moet worden opgevolgd.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 16.20 Omgevingswet De Omgevingswet verklaart de procedure voor betrokkenheid van andere bestuursorganen (advies en instemming) van toepassing op de totstandkoming van een projectbesluit. Andere bestuursorganen hebben de bevoegdheid van advies of advies met instemming bij een projectbesluit op het moment dat er in het projectbesluit van het waterschapsbestuur omgevingsvergunningen worden opgenomen. Het bestuursorgaan dat anders bevoegd zou zijn om de vergunning te verlenen, krijgt in dat geval een recht van advies of advies met instemming. Afdeling 4.2 Omgevingsbesluit In welke gevallen sprake is van een advies- of instemmingsbevoegdheid is bepaald in afdeling 4.2 Omgevingsbesluit getiteld 'Betrokkenheid van andere bestuursorganen of instanties bij aanvraag om een omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift'.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
8. Advies en instemming betrokken overheidsorganen

BIJLAGEN PROJECTBESLUIT

Toelichting
In artikel 1 wordt als bijlage bij het model projectbesluit de kaart van het 'Projectgebied' genoemd. Het is op dit moment (juni 2020) niet bekend of een dergelijke kaart verplicht onderdeel uitmaakt van het projectbesluit. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat het opnemen van een kaart van het projectgebied gewenst is, bijvoorbeeld vanuit het oogpunt van onteigening of het opleggen van een gedoogplicht.
Aandachtspunten en aanbevelingen
• Checken wat het DSO hierover zegt. • Naast de mogelijke bijlage 'kaart van het projectgebied' kan er ook van andere bijlagen sprake zijn. Zo kan artikel 5 volgens het model projectbesluit een verwijzing naar een bijlage bevatten. Daarin zijn voorschriften opgenomen in het geval het project voor het verrichten van een activiteit ter uitvoering van dit besluit geldt als omgevingsvergunning. • Een kaartje van het nog uit te werken deel van het projectbesluit kan ook een bijlage zijn (zie artikel 6 van het model projectbesluit). Een bijlage zou mogelijk ook kunnen zijn een document waarin de regeling van de wijziging van een of meer omgevingsplannen is opgenomen. Een belangrijk onderdeel daarvan is dat daarbij de coördinaten worden vastgelegd waarvoor de gewijzigde regels zullen gaan gelden. De regels van het gewijzigde omgevingsplan en de daarbij behorende verbeelding zijn na vaststelling van het projectbesluit via het Digitaal Stelsel Omgevingswet te raadplegen. Hoe dit alles precies in zijn werk gaat is op dit moment, zoals hiervoor is aangegeven, nog niet bekend.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Als het gaat om een project voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen, is het vaststellen van een projectbesluit verplicht op grond van art. 5.46, lid 2 Omgevingswet. In dat geval is de verwijzing naar dit artikel in de aanheftekst correct. Als hiervan geen sprake is, moet voor het door het dagelijks bestuur vastgestelde projectbesluit worden verwezen naar artikel 5.44 lid 1 en 4. Omgevingswet. Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit) Onverminderd artikel 5.51 van de wet bevat een projectbesluit in ieder geval: a. een beschrijving van het project; b. de voor de fysieke leefomgeving relevante permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren; en c. de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving. Hoofdstuk 14 Omgevingsbesluit: Digitaal Stelsel Omgevingswet
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
4. De projectprocedure (4.6 Projectbesluit) 13. Digitaal Stelsel Omgevingswet

II MOTIVERING EN OVERWEGINGEN PROJECTBESLUIT

1 INLEIDING

1.1 STATUS

Toelichting
In deze paragraaf wordt kort aangegeven wat de status is van het projectbesluit. Met andere woorden: is er sprake van een ontwerp of definitief projectbesluit.
Aandachtspunten en aanbevelingen
-
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Het projectbesluit wordt voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 Awb (artikel 16.71 Omgevingswet, de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure). Het ontwerp van het projectbesluit, met de daarop betrekking hebbende stukken, wordt ter inzage gelegd waarna een ieder zienswijzen naar voren kunnen brengen (artikel 16,23, lid 1 Omgevingswet). Op grond van het tweede lid zijn de afdelingen 3.6 en 3.7 van de Awb van toepassing op de voorbereiding van een projectbesluit. Afdelingen 3.6 en 3.7 gaan over de bekendmaking en mededeling respectievelijk motivering van besluiten.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
4. De projectprocedure 7. Vervolgstappen na vaststelling projectbesluit

1.2 AANLEIDING EN DOEL PROJECT

Toelichting
In deze paragraaf wordt kort en krachtig de opgave in de fysieke leefomgeving beschreven. Met andere woorden; beschrijf kort en krachtig de aanleiding (het knelpunt, de opgave) en doel (oplossing van het knelpunt) van het project.

Aandachtspunten en aanbevelingen
Er kunnen verschillende aanleidingen zijn om voor een bepaalde opgave een projectbesluit vast te stellen. Dit model is bedoeld voor een projectbesluit voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen die bij een waterschap in beheer zijn. Het waterschap kan er echter ook voor kiezen om een projectbesluit vast te stellen voor andere projecten met het oog op de taken op het gebied van het beheer van watersystemen en het waterketenbeheer. Aanleiding of doel van een project kan ook voortvloeien uit een particulier initiatief. Het project moet dan wel passen binnen een opgave voor het waterschap in de fysieke leefomgeving.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Als het gaat om een project voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen, is het vaststellen van een projectbesluit verplicht op grond van art. 5.46, lid 2 Omgevingswet. In dat geval is de verwijzing naar dit artikel in de aanheftekst correct. Als hiervan geen sprake is, moet voor het door het dagelijks bestuur vastgestelde projectbesluit worden verwezen naar artikel 5.44 lid 1 en 4. Omgevingswet.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
3. Verplicht projectbesluit en typen projectbesluit 4. De projectprocedure

1.3 LEESWIJZER

Toelichting
De leeswijzer is bedoeld de lezer aan het begin mee te nemen in wat hij of zij in de toelichting verder kan verwachten.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Meestal wordt kort de inhoud van de verschillende hiernavolgende hoofdstukken geschetst. Er kan natuurlijk ook voor worden gekozen om de leeswijzer op een andere plek of helemaal niet op te nemen.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
-
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
-

1.4 CONTACTPERSOON

Toelichting
In verband met de bereikbaarheid omwille van het verkrijgen van informatie e.d. is het van belang de contactgegevens van de betrokken personen en/of afdeling(en) te vermelden.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Vermeld naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van de contactperso(o)n(en) en/of contactafdeling(en) aan wie verdere informatie kan worden gevraagd.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
-
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
11. De uitvoering van de werkzaamheden

2 VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN

In de onderstaande hoofdstukken is beschreven welke aspecten in deel 2 'Voorgenomen werkzaamheden' aan de orde moeten/kunnen komen. Per aspect is beknopt aangegeven wat moet worden beschreven. Eventueel zijn tevens aandachtspunten en/of tekstvoorstellen gegeven.

2.1 INHOUD PROJECTBESLUIT

2.1.1 BESCHRIJVING PROJECT

Toelichting
Deze paragraaf bevat de inhoud van het projectbesluit en geeft een beschrijving van het project (inclusief een beschrijving van de huidige situatie).
Aandachtspunten en aanbevelingen
• Deze beschrijving is uitgebreider dan de beknopte beschrijving in artikel 1 van de besluittekst en kan het beste worden gegeven door een vergelijking te maken met de bestaande situatie. Het werkt vaak verhelderend om diverse afbeeldingen van de bestaande en nieuwe situatie op te nemen en deze in de tekst toe te lichten. • De beschrijving bevat de hoofdelementen van het nieuwe ontwerp waarvoor het projectbesluit is vastgesteld. Beschrijf niet alleen de wat-vraag, maar ook hoe je van de huidige situatie tot de gewenste situatie bent gekomen: inhoudelijke afwegingen, omgevingsproces, raakvlakken met overige parameters. Het kan daarbij zinnig zijn ook te schetsen volgens welke uitgangspunten en randvoorwaarden tot de keuze voor een bepaald ontwerp is gekomen. • Als voorafgaand aan het projectbesluit ter afronding van de verkenningsfase een voorkeursbeslissing is vastgesteld door het waterschap, kan worden aangegeven dat het projectbesluit de nadere uitwerking van die beslissing betreft. Mogelijk kan daarbij worden vermeld dat voor deze uitwerking het waterschap met andere overheden een bestuursovereenkomst heeft gesloten. • De praktijk laat zien dat niet alleen andere overheden, maar ook overige omgevingspartijen (omwonenden, bedrijven, belangenorganisaties) bij het verdere uitwerkingsproces worden betrokken. Hoewel voor de fase tussen de genomen voorkeursbeslissing en het ontwerp-projectbesluit formeel-juridisch geen participatieplicht geldt vindt participatie (soms ook wel aangeduid als consultatie) in de praktijk wel degelijk plaats. Schets in deze paragraaf daarvan de resultaten. Zeker als dit (mede) een rol heeft gespeeld bij de uiteindelijke keuze voor een bepaald ontwerp. Er kan voor het participatieproces ook verwezen worden naar Paragraaf 8.1 (De uitgevoerde verkenning en participatie). • Afhankelijk van aard, omvang en inhoud van het project kan deze paragraaf in subparagrafen worden onderverdeeld of met afzonderlijke paragrafen worden aangevuld. Eerst kunnen bijvoorbeeld de hoofdkenmerken van het project worden beschreven (aanpassing waterkering). Daarna kan een beschrijving volgen van overige maatregelen en voorzieningen, zoals het aanpassen van waterlopen, kunstwerken e.d. • Het aanbrengen van dit soort redactionele onderverdelingen binnen de totale projectbeschrijving kan zowel de tekst van het projectbesluit als de toelichting overzichtelijk maken. • Het is niet mogelijk om meerdere alternatieven/varianten vast te stellen in je definitieve projectbesluit. Het is eventueel wel mogelijk om in het ontwerp-projectbesluit meerdere varianten/alternatieven te beschrijven en op basis van eventuele zienswijzen een definitieve keuze te maken. Bij het definitieve projectbesluit mag echter slechts één mogelijkheid over zijn zodat men wel weet wat er nu gerealiseerd zal worden. • Lijst opnemen van wettelijk adviseurs. Onderscheid maken tussen projecten met en zonder MER.

Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit) Onverminderd artikel 5.51 van de wet bevat een projectbesluit in ieder geval: a. een beschrijving van het project; b. de voor de fysieke leefomgeving relevante permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren; en c. de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving. Artikel 5.47 Omgevingswet (voornemen) art. 5.47 lid 3 Bij het voornemen stelt het bevoegd gezag met het oog op de verkenning een ieder in de gelegenheid, binnen een door hem te stellen termijn, mogelijke oplossingen voor de opgave voor te dragen. Het bevoegd gezag geeft daarbij uitgangspunten aan voor het redelijkerwijs in beschouwing nemen van die oplossingen. art. 5.47 lid 4 Uiterlijk bij aanvang van de verkenning geeft het bevoegd gezag, onverminderd het derde lid, kennis van de wijze waarop burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen zullen worden betrokken. Artikel 5.3 Omgevingsbesluit (participatie) 1. In de kennisgeving van de wijze waarop burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen zullen worden betrokken, bedoeld in artikel 5.47, vierde lid, van de wet, gaat het bevoegd gezag in ieder geval in op: a. wie worden betrokken; b. waarover zij worden betrokken; c. wanneer zij worden betrokken; d. wat de rol is van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer bij het betrekken van deze partijen; en e. waar aanvullende informatie beschikbaar is. 2. De kennisgeving vindt plaats op een door het bevoegd gezag te bepalen geschikte wijze, waardoor het voor de te verkennen opgave in de fysieke leefomgeving relevante publiek zo goed mogelijk wordt bereikt. 3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de benodigde informatie voor het betrekken van burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen op een toegankelijke wijze beschikbaar is. Artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur is van overeenkomstige toepassing. Artikel 16.20 Omgevingswet De Omgevingswet verklaart de procedure voor betrokkenheid van andere bestuursorganen (advies en instemming) van toepassing op de totstandkoming van een projectbesluit. Andere bestuursorganen hebben de bevoegdheid van advies of advies met instemming bij een projectbesluit op het moment dat er in het projectbesluit van het waterschapsbestuur omgevingsvergunningen worden opgenomen. Het bestuursorgaan dat anders bevoegd zou zijn om de vergunning te verlenen, krijgt in dat geval een recht van advies of advies met instemming. Afdeling 4.2 Omgevingsbesluit In welke gevallen sprake is van een advies- of instemmingsbevoegdheid is bepaald in afdeling 4.2 Omgevingsbesluit getiteld 'Betrokkenheid van andere bestuursorganen of instanties bij aanvraag om een omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift'.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

- 4. De projectprocedure
- 5. Participatie

2.1.2 HET PROJECTGEBIED EN HET PLANGEBIED**Toelichting**

In deze paragraaf wordt beschreven binnen welk gebied het project wordt gerealiseerd.

Aandachtspunten en aanbevelingen

- Binnen het project wordt onderscheid gemaakt tussen plangebied en projectgebied. Het is verhelderend voor beide gebieden een afbeelding in de tekst op te nemen. Het kan wenselijk zijn om deze afbeeldingen ook te voorzien van kadastrale gegevens.
- De omvang van de gebieden worden door diverse factoren bepaald. Het projectgebied moet voldoende ruimte bieden om het ontwerp – dat in het projectbesluit is beschreven – te kunnen uitvoeren. Maar ook belangen van omwonenden, bedrijven of natuurbelangen kunnen de omvang van het projectgebied mede bepalen. De omvang van het plangebied wordt mede bepaald door eventuele mitigerende of compenserende maatregelen die buiten het projectgebied worden gerealiseerd.
- In hoeverre de omvang van het projectgebied in deze paragraaf nader verantwoord moet worden, is afhankelijk van de aard van het project. Zeker als veel gronden van derden moeten worden verworven, kan het raadzaam zijn in deze paragraaf aan dit aspect aandacht te besteden. Voor grondverwerving en onteigening kan verwezen worden naar hoofdstuk 9 (Grondverwerving en onteigening) van de toelichting.

Tekstsuggesties

Binnen het project wordt onderscheid gemaakt tussen plangebied en projectgebied.

Plangebied

Het plangebied is het gebied waarop het Projectbesluit betrekking heeft. Het plangebied omvat (...) en de directe omgeving daarvan.

Projectgebied

Het projectgebied is het gebied waar daadwerkelijk de voor de versterking benodigde maatregelen (werkzaamheden) plaatsvinden. Het projectgebied bevindt zich binnen het plangebied. Het projectgebied omvat (...).

In figuur (...) zijn het projectgebied en het plangebied weergegeven.

Wettelijk kader
Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit) Onverminderd artikel 5.51 van de wet bevat een projectbesluit in ieder geval: a. een beschrijving van het project; b. de voor de fysieke leefomgeving relevante permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren; en c. de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
4. De projectprocedure 11. De uitvoering van de werkzaamheden

2.1.3 TE TREFFEN MAATREGELEN

Toelichting
In deze paragraaf wordt geschetst welke maatregelen, naast de realisatie van het ontwerp, integraal onderdeel zijn van het project. Het betreft hier maatregelen om nadelige gevolgen van het project te voorkomen, te beperken of te compenseren.
Aandachtspunten en aanbevelingen
• Voor de inhoud en toelichting op deze maatregelen kan worden verwezen naar artikel 2 van de besluittekst en de paragrafen van de toelichting, waarin wordt toegelicht waarom het treffen van een bepaalde maatregel nodig is. • Maatregelen kunnen onder andere noodzakelijk zijn ter beperking of voorkoming van aantasting van rondom het projectgebied aanwezige natuurwaarden. Het kan ook gaan om het realiseren van maatregelen ter voorkoming van een afname van het waterafvoerend of bergend vermogen van dijksloten of maatregelen ter voorkoming van het optreden van een toename van verzanding van – of het optreden van gevaarlijke dwarsstroming op- de vaarweg. • Maatregelen die ter behartiging van een bepaald belang van de fysieke leefomgeving worden getroffen kunnen voor een ander aspect van de fysieke leefomgeving ook gunstig zijn. Zo kan een landschappelijke inpassingsmaatregel als het plaatsen van een bomen- of struikenrij, tegelijkertijd gunstig zijn voor het aspect natuur. • De Omgevingswet gaat ervan uit dat besluitvorming zich richt op de onderlinge samenhang binnen de fysieke leefomgeving. Deze samenhang is in de huidige praktijk vaak al terug te zien als voor een project een ruimtelijk kwaliteitskader wordt opgesteld. In dat plan worden alle voor een project te treffen maatregelen vaak in onderlinge samenhang beschreven en vastgelegd. • De noodzaak om een bepaalde maatregel te treffen worden in een ander hoofdstuk beschreven. Zo worden maatregelen ter bescherming van de fysieke leefomgeving (bijvoorbeeld geluid- of natuurmaatregelen) beschreven in hoofdstuk 3 (Het project en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving). Dit betekent dat deze maatregelen in deze paragraaf slechts in algemene zin geschetst hoeven te worden en dat voor het uitgebreidere verhaal naar dat hoofdstuk kan worden verwezen. • In het omgevingsplan, dat bij de vaststelling van het projectbesluit wordt gewijzigd, kan worden geregeld dat in het kader van de uitvoering van het project op aanvraag –in plaats van de in het projectbesluit beschreven maatregelen – een andere 'gelijkwaardige' maatregel wordt getroffen. Indien het omgevingsplan dit mogelijk maakt wordt dit in deze paragraaf vermeld.

Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Hoofdstuk 5 Omgevingsbesluit: Projectprocedure Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit) Onverminderd artikel 5.51 van de wet bevat een projectbesluit in ieder geval: - een beschrijving van het project; - de voor de fysieke leefomgeving relevante permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren; en de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
4. De projectprocedure 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit

2.1.4 MEEKOPPELKANSSEN

Toelichting
Beschrijf in deze paragraaf op welke wijze en met wie wordt samengewerkt.
Aandachtspunten en aanbevelingen
- Hier noemen welke onderdelen van het plan tot de bevoegdheden van derden horen, zoals gemeente, provincie, natuurbeheerders. Bijvoorbeeld fietspaden, bruggetjes, bankjes, informatieborden, etc. - Maak een korte toelichting op de (mooie) samenwerking. En benadruk de voordelen van deze samenwerking voor de omgeving. Denk daarbij aan recreatie, fietsverbinding welke nu een mooie rustige route heeft etc. - Ook vermelden welke plannen en besluiten andere overheden in het kader hiervan nemen of al hebben genomen. Dit kan voorkomen dat verkeerde verwachtingen ontstaan bij de burgers of de samenwerkingspartners. Onderstaande tekst is een voorbeeld dat aangevuld moet worden. - Hier ook vermelden dat eventuele schade die het gevolg is van de meekoppelkansen, door het daarvoor bevoegde gezag worden afgehandeld.
Tekstsuggesties
-

Wettelijk kader
Omgevingswet: Artikel 2.17, lid 1, aanhef en onder a (waterschapstaken voor de fysieke leefomgeving) Artikel 5.46, lid 2 (projectbesluit voor hoofdinfrastructuur en primaire waterkeringen) Artikel 5.44 (bevoegd gezag projectbesluit)
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
5. Participatie 8. Advies en instemming betrokken overheidsorganen 14. Bijzondere aandachtspunten (14.2 Brede kijk: projectbesluit, compensatie en meekoppelkansen)

2.1.5 NADERE UITWERKING PROJECTBESLUIT/FLEXIBILITEIT (FACULTATIEF)

Toelichting
In het projectbesluit kan worden bepaald dat het besluit, met inachtneming van de daarbij gestelde randvoorwaarden, door het waterschap wordt uitgewerkt. De uitwerking vindt plaats na de vaststelling van het projectbesluit en kan, zolang de uitwerking nog niet is verwezenlijkt, door een nieuwe uitwerking worden vervangen.
Aandachtspunten en aanbevelingen
- Als het projectbesluit in de latere uitwerking van dit besluit voorziet wordt dit hier nader toegelicht. Het betreft een toelichting op artikel 6 van de besluittekst. Ingegaan wordt op de voorwaarden waaronder de uitwerking mag plaatsvinden. Tevens wordt aangegeven op welk deel van het projectgebied het uit te werken projectbesluit betrekking heeft. Het is handig daarvoor in deze paragraaf een afbeelding van dat gebied op te nemen. - Voor de vaststelling van een besluit tot uitwerking van het projectbesluit moet verplicht afdeling 3.4 Awb worden toegepast. Dit betekent dat eerst een ontwerp-uitwerkingsbesluit ter inzage wordt gelegd waarop een ieder zienswijzen naar voren kan brengen. Daarna wordt het uitwerkingsbesluit door het dagelijks bestuur van het waterschap vastgesteld en goedgekeurd door gedeputeerde staten, waartegen vervolgens voor belanghebbenden beroep openstaat bij de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State. De paragraaf in de Omgevingswet, die gaat over de verkenningsfase van het projectbesluit, is op het uitwerkingsbesluit niet van toepassing.¹ - Net als het projectbesluit zelf, kan ook het uitwerkingsbesluit voor een bepaalde activiteit tevens gelden als omgevingsvergunning. Voorbeeld: Als het project voorziet in het aanleggen van een kunstwerk in de waterkering, kan al wel duidelijk zijn binnen welk gebied het kunstwerk moet komen. Onbekend kan echter nog zijn de exacte capaciteit of omvang van het te bouwen kunstwerk. Dat kan dan middels een uitwerkingsbesluit verder worden uitgewerkt. <u>Randvoorwaarden uitwerkingsbesluit</u> Dat aan de uitwerking in het projectbesluit randvoorwaarden worden gesteld is enerzijds om daarmee aan de omgeving voldoende rechtszekerheid te bieden. Anderzijds is het van belang dat bij de vaststelling van deze voorwaarden een goede afweging heeft plaatsgevonden van alle daarbij betrokken belangen. Bijvoorbeeld van omwonenden of bedrijven of belangen die gelden volgens regels ter bescherming van de fysieke leefomgeving, zoals op het terrein van geluid en natuur.

¹ Zie artikel 5.50 Omgevingswet

- Beschrijf in hoeverre er in de uitvoering afgeweken kan worden van de beschrijving, de maatvoering en de tekeningen onder paragraaf 2.4. Maak onderscheid in de volgende twee soorten afwijkingsmogelijkheden:
 - Afwijkingen door de wijze van uitvoeren (graafmachines, afkalving tijdens uitvoering e.d.).
 - Afwijkingen door onvoorziene omstandigheden (archeologische vondst, afwijkende bodemgesteldheid e.d.).

Tekstsuggesties

Onderstaande tekst is een voorbeeld van hoe je de afwijkingsmarges kan omschrijven. Overleg dit altijd met een jurist.

Ad 1 Voorbeeldtekst: Inherente afwijkingmogelijkheden

In paragraaf <.....> staan de afbeeldingen en de afmetingen van de waterstaatswerken die we gaan wijzigen. Deze maten en de afbeeldingen zijn bepalend voor de wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd. Desondanks is niet uit te sluiten dat in de uitvoering kleine afwijkingen ontstaan van de hierboven beschreven maatvoering. Dit is inherent aan de aard van de waterstaatswerken voorkomend uit de praktische en de noodzakelijke grofmazigheid van de uitvoeringswerkzaamheden en –machines.

Ad 2 Voorbeeldtekst: Nadere invulling bij omgevingsvergunning

Dit projectbesluit geeft primair duidelijkheid over de functionele eisen van de waterstaatswerken die het waterschap gaat uitvoeren. Daarnaast wordt het maximale ruimtebeslag en de maatvoering van deze werken zo nauwkeurig mogelijk aangegeven. Voor de aanleg of wijziging van sommige waterstaatswerken <(benoemen)> geldt echter dat na dit besluit nog een omgevingsvergunning of andere vergunning of toestemming <(benoemen welke)> nodig is. In dat geval kan de genoemde uitvoeringsvergunning nadere invulling geven aan de uiteindelijke constructie, de afmeting en het uiterlijk van het waterstaatswerk.

Ad 3 Voorbeeldtekst: Archeologie

Het waterschap heeft uitgebreid onderzoek laten doen naar de archeologische waarden in het plangebied. Dit projectbesluit houdt rekening met de uitkomsten van dat onderzoek. Ondanks de verrichte onderzoeken is niet volledig uit te sluiten dat tijdens de uitvoering onverwachte vondsten worden gedaan. Gelet op de internationale afspraak om archeologische resten zoveel mogelijk in situ te behouden, behoudt het waterschap zich het recht voor om af te wijken van de maatvoering, de ligging en de locatie van de in paragraaf <.....> genoemde waterstaatswerken onder voorwaarde dat:
de afwijking dient om een archeologische vondst in situ te behouden;
geen nadelige effecten voor derden optreden, anders dan reeds voorzien en onderzocht in dit plan (zie paragraaf <.....>);
de afwijking binnen de verworven gronden blijft;
daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan de waterstaatkundige doelen en de uitgangspunten van dit plan.

Wettelijk kader

Artikel 5.54 Omgevingswet(uitwerking binnen besluit)

1 Bij een projectbesluit kan worden bepaald dat het besluit met inachtneming van de waarbij gestelde randvoorwaarden door het bevoegd gezag kan worden uitgewerkt.

2 Deze uitwerking maakt deel uit van het projectbesluit en kan, zolang de uitwerking nog niet is verwezenlijkt, worden vervangen door een nieuwe uitwerking.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

3. Verplicht projectbesluit en typen projectbesluiten (3.1 Typen projectbesluiten)
13. Digitaal Stelsel Omgevingswet (13.1 Ontwerp-projectbesluit)

2.1.6 MAATVOERING**Toelichting**

Beschrijf in deze paragraaf alleen waterstaatswerken of de werken tot beïnvloeding van een grondlichaam.

Aandachtspunten en aanbevelingen

- Raadpleeg bij twijfel of een werk een waterstaatswerk of werk ter beïnvloeding van een grondlichaam is een jurist. Geef de functionele eisen en de uitgangspunten aan, (bijvoorbeeld vergroting afvoercapaciteit, vernatting, natuurontwikkeling, waterkwaliteitsverbetering). Beschrijf de richting, de vorm, de afmeting of de constructie (verplicht ex artikel 2.39 Omgevingswet). Geef hierbij ook de visuele en ruimtelijke wijzigingen aan. Voeg hierbij eventuele tekeningen. Hierbij kan worden gedacht aan: plankaarten, dwarsprofielen of sfeerbeelden. Belangrijk is dat je de lezer een indruk geeft van wat hij kan verwachten van hetgeen wordt gerealiseerd.
- Beschrijf in het kort wat je wil veranderen. Als het waterstaatswerken betreft waarvan de ligging, de vorm, de afmeting en de constructie op een legger zijn opgenomen, hiernaar verwijzen. Let wel op: indien de werkelijke afmetingen afwijken van de legger (zoals waterlopen met een grotere afmeting dan het minimale doorstroomprofiel) dan hoeft de legger niet het einddoel te zijn. Het gaat erom dat je een wijziging gaat aanbrengen in het waterstaatswerk. De legger is dan een hulpmiddel. Maak in dergelijke gevallen duidelijk wat de minimale leggermaten worden en wat de werkelijke maatvoering gaat worden. Benadruk dat de maatvoeringen zo nauwkeurig mogelijk zijn weergegeven, maar in de daadwerkelijke uitvoering kunnen noodzakelijke afwijkingen optreden.
- Met het maximale ruimtebeslag geef je aan wat de omgeving in het ergste geval staat te wachten (het worst case scenario). Het is hierbij wel noodzakelijk dat de onderbouwende onderzoeken ook betrekking hebben op dit worst case scenario. De onderzoeken moeten dus worden uitgevoerd als ware het maximale ruimtebeslag de contouren van het waterstaatswerk. Dat in de praktijk de begrenzing binnen dit ruimtebeslag zullen liggen en dus beperkter van omvang zullen zijn, doet hier niets aan af.
- Een aandachtspunt is ook dat wanneer het beperkingengebied (waaronder de beschermingszones) van het waterstaatswerk wijzigt door de uitvoering van het projectbesluit, deze moet worden aangepast in de waterschapsverordening.
- Gebruik in het geval van meerdere (kunst)werken een duidelijke kaart met nummering van de verschillende (kunst)werken en zet vervolgens in een tabelvorm de gegevens van deze (kunst)werken zoals de lengte, de vorm, de afmeting, de hoogteligging etc.
Na voltooiing van de werkzaamheden moeten deze kunstwerken opgenomen worden in onze beheerregisters en legger. Voor beheer en gegevensbeheer is het van belang dat deze gegevens volledig en correct worden aangeleverd. Maak hiervoor gebruik van de daarvoor bestemde formulieren.
- De Algemene wet bestuursrecht (Awb) bepaalt voor een deel de vorm en inhoud van je projectbesluit. Zo moet een projectbesluit rechtszekerheid bieden. Dat betekent dat belanghebbenden moeten weten waar zij aan toe zijn. Het is niet eenduidig aan te geven wanneer je wel en wanneer je niet aan het rechtszekerheidsbeginsel voldoet. In het algemeen zijn dit de uitgangspunten:
 - Probeer zo concreet en duidelijk mogelijk te zijn. Concretiseer je kwalitatieve uitgangspunten en probeer ook zo concreet mogelijk het effect op de ruimte aan te geven.

- Het kan zijn dat je bepaalde waterstaatswerken nog niet heel concreet aan kunt of wilt geven, zoals bijvoorbeeld bij wijze van aanbesteding waarbij de aannemer ontwerpvrijheden heeft. In je projectbesluit moet je dan wel garanderen en aantonen dat waterstaatkundige belangen te allen tijde worden geborgd en wat de randvoorwaarden en de uitgangspunten zijn waar het waterstaatswerk en de uitvoering van het project aan moeten voldoen.
- In het algemeen geldt dat daarbij spanning kan ontstaan met het rechtszekerheidsbeginsel. Bespreek de risico's hiervan altijd met een jurist. Het bieden van voldoende kwalitatieve/ waterstaatkundige voorwaarden en garanties kan een oplossing bieden in dit spanningsveld. Je kunt dan bijvoorbeeld de vereiste capaciteit aangeven (pompdebiet, instelbaarheid of werking van de stuw).
- De keuze voor een globaler projectbesluit of voor een afwijkingsmogelijkheid mag nooit voortkomen uit gebrekkig onderzoek in periode voor de vaststelling. Een ander belangrijk uitgangspunt uit de Awb is het zorgvuldigheidsbeginsel. Dat betekent dat je voorafgaand aan de keuze voor je ontwerp alle relevante feiten en omstandigheden moet hebben onderzocht en dat de onderzoeken ten tijde van het vaststellen van het projectbesluit nog steeds actueel en representatief zijn.

Tekstsuggesties

Voorbeeldtekst maatvoering

De maatvoering is zo nauwkeurig mogelijk weergegeven, maar u moet rekening houden met bij de uitvoering onvermijdelijke of noodzakelijke geringe afwijkingen. Zie verder bij hoofdstuk <...>.

En/of

Hierboven zijn voorbeeldprofielen opgenomen. Deze geven een indicatie van het profiel in een buitenbocht/binnenbocht e.d. Vanwege de praktische uitvoerbaarheid, en de grofmazigheid van de uitvoeringswerkzaamheden zijn kleine afwijkingen van dit voorbeeldprofiel mogelijk.

Of

Op basis van de in dit hoofdstuk beschreven randvoorwaarden is een maximaal ruimtebeslag bepaald voor het nieuwe waterstaatswerk. De maximale begrenzing van het ruimtebeslag is weergegeven op de plankaart (bijlage <...>).

Wettelijk kader

Artikel 5.48 Omgevingswet (verkenning)

Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit)

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

4. De projectprocedure

2.1.7 UITVOERING VAN HET PROJECT

Toelichting
Beschrijf in deze paragraaf de volgende onderwerpen: • de technische uitvoering; • de inpassing in de omgeving; • de (voorgenomen) planning; • de voorwaarden uit toestemmingen, ontheffingen en vergunningen.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Geef aan hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd of aan welke voorwaarden de werkzaamheden moeten voldoen. Wellicht zijn er specifieke eisen uit andere wetgeving welke invloed hebben op de wijze van uitvoering geef dit dan aan.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit)
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
11. De uitvoering van de werkzaamheden

2.1.8 BEHEER EN ONDERHOUD

Toelichting
Beschrijf de gevolgen van het projectbesluit voor de legger en voor beheer en onderhoud.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Het projectbesluit en de legger moeten met elkaar overeenstemmen. Als het projectbesluit en het gerealiseerde werk teveel van elkaar afwijken loop je het risico dat de onderhoudslegger aangevochten wordt omdat het niet overeenstemming met het projectbesluit is. De normatieve legger is niet appellabel.
Tekstsuggesties
<i>Voorbeeldtekst</i> Op het moment dat dit projectbesluit is uitgevoerd, zal het waterschap de gerealiseerde werken inmeten en optekenen op revisietekeningen. Vervolgens worden de maten of de functionele eisen in de normatieve legger vastgelegd. Ook kan het projectbesluit leiden tot een wijziging in de onderhoudsplichten en/of onderhoudsplichtigen voor het waterstaatswerk. Dit wordt aangepast in de onderhoudslegger op grond van de Waterschapswet. Het beheer en het onderhoud wordt uitgevoerd conform de beheer- en onderhoudsrichtlijn.

Wettelijk kader
Artikel 5.44, lid 1 Omgevingswet (bevoegd gezag projectbesluit) Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies) Artikel 5.1 Waterwet
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
11. De uitvoering van de werkzaamheden

2.2 HET PROJECT EN DE KWALITEIT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING (EFFEC- TEN OP DE OMGEVING)

Toelichting
In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze bij de vaststelling van het projectbesluit rekening is ge- houden met diverse aspecten van de fysieke leefomgeving, mede met het oog op de doorwerking in omge- vingsplannen en eventuele omgevingsvergunningen en uitvoeringsbesluiten. De beschrijving wordt per as- pect in een aparte paragraaf opgenomen.
Aandachtspunten en aanbevelingen
• Inventariseer en beschrijf de gevolgen van het projectbesluit zowel in de uitvoeringsfase (of aanleg- fase) als in de beheerfase. Hier ook beschrijven hoe eventuele nadelige effecten worden gemitig- geerd/gecompenseerd. • Geef hierbij aan welke (o.a. waterstaatkundige) onderzoeken zijn verricht. Voeg alle verrichte on- derzoeken als bijlage toe aan dit besluit. De uitgevoerde onderzoeken moeten actueel en draag- krachtig zijn. Indien het projectbesluit afwijkt van de onderzoeken of de uitgangspunten die daarin zijn gebruikt of de onderzoeken niet meer actueel zijn - bijvoorbeeld vanwege een gewijzigde situa- tie of vanwege het feit dat het projectbesluit een tijdje in de kast heeft gelegen - is een aanvullende motivering vereist. Soms kan dit betekenen dat je nieuw onderzoek moet doen. Raadpleeg bij twij- fel een jurist.
Tekstsuggesties
<i>Voorbeeldtekst</i> In dit hoofdstuk zijn de effecten van de activiteiten ten behoeve van dit project beschreven. Tevens zijn de relevante mitigerende en compenserende maatregelen beschreven. De effecten zijn zowel voor de ge- bruiksfase als de uitvoeringsfase bepaald. De gebruiksfase betreft de situatie na de uitvoering van het pro- ject. Bij de bepaling van de effecten van de uitvoering is uitgegaan van een worst case scenario, met maxi- maal ruimtebeslag en maximale uitvoeringsinspanning zoals beschreven in dit projectbesluit. Tijdens de uitvoering worden de uitvoeringseffecten gemonitord, waarbij gedacht kan worden aan grond- watermonitoring, vooropname van gebouwen, schade-inspecties etc. Op deze manier kunnen, indien nodig, tijdig (aanvullende) maatregelen worden getroffen om de effecten te verminderen of te voorkomen.

Wettelijk kader

Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit)

Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels)

Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)

Voor de wijziging van het omgevingsplan conform artikel 5.52 lid 1 Omgevingswet is het noodzakelijk dat op grond van art. 5.53 lid 1 Omgevingswet rekening wordt gehouden met de daarvoor opgestelde instructieregels/beoordelingsregels. Wanneer het projectbesluit het omgevingsplan wijzigt met regels die nodig zijn voor het uitvoeren en in werking hebben of in stand houden van het project, zijn volgende artikelen en paragrafen van overeenkomstige toepassing:

- artikel 4.1 (**decentrale regels over activiteiten**): Dit artikel bepaalt bijvoorbeeld dat wij in het projectbesluit ook de regels die zijn opgenomen in de omgevingsverordening in acht moeten nemen.
- artikel 4.2, eerste lid (**toedeling van functies aan locaties**): Dit artikel bepaalt dat in het projectbesluit voor het gehele projectgebied in ieder geval de regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan die locatie moeten worden opgenomen, bijvoorbeeld dat de functie waterkering voorrang heeft boven andere aanwezige functies zoals natuur.
- paragraaf 4.1.2 (Inhoud): in deze paragraaf zijn bijvoorbeeld bepalingen opgenomen met betrekking tot maatwerkvoorschriften en –regels.
- paragraaf 4.3.1 (Decentrale regels): In deze paragraaf is bijvoorbeeld opgenomen dat wij in het projectbesluit geen omgevingsplanregels mogen opstellen die projectbesluiten van het Rijk of de provincie doorkruisen.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

4. De projectprocedure
5. Participatie
8. Advies en instemming betrokken overheidsorganen
9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels
10. Totstandkoming vereiste toestemmingen en projectbesluit

2.2.1 GEZONDHEID/BELANGHEBBENDEN

Deze alinea bestaat uit:

- Gezondheid/belanghebbenden algemeen
- Wonen en werken
- Recreatie en toerisme
- Landbouw

Gezondheid/belanghebbenden algemeen

Toelichting

Een belangrijk maatschappelijk doel van de Omgevingswet is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.² De aspecten veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit hangen nauw met elkaar samen. Deze aspecten kunnen gezamenlijk de basis zijn voor de onderbouwing dat de kwaliteit van de leefomgeving door het project verbetert dan wel niet (onevenredig) verslechtert.

Omdat het bereiken en in stand houden van een gezonde leefomgeving een belangrijk doel is van de Omgevingswet, bevat het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) een aantal instructieregels die specifiek de bescherming van gezondheid en milieu tot doel hebben. Dit zijn de instructieregels met betrekking tot de aspecten (externe) veiligheid, water, lucht, geluid, trillingen, bodem, geur, landschap en cultureel erfgoed, natuur, behoud van ruimte voor toekomstige functies en infrastructuur (kabels en leidingen, verkeer, wandelroutes e.d.). Hoewel een aantal van deze aspecten wellicht op het eerste gezicht niet direct relevant lijken voor dijkversterkingsprojecten, zou het kunnen dat door het feit dat het projectbesluit direct het omgevingsplan wijzigt, toch ook aan deze aspecten aandacht besteed moet worden.

Het ligt voor de hand, ter introductie op de hiernavolgende paragrafen, hier eerst kort te schetsen op welke wijze het aspect 'gezondheid' bij de vaststelling van het projectbesluit is meegenomen. Dit niet alleen omdat het bereiken en in stand houden van een gezonde leefomgeving een belangrijk maatschappelijk doel is van de Omgevingswet, waar logischerwijs bij het nemen van een besluit op grond van deze wet aandacht voor moet zijn. Ook omwonenden en rondom het project gevestigde bedrijven zijn vaak geïnteresseerd in de gezondheidssituatie na realisatie van het project.

Als voor het projectbesluit een project-MER is opgesteld, of tijdens de verkenningsfase een plan-MER, kan het aspect 'gezondheid' daarin als apart aspect zijn beoordeeld. In dat geval wordt in deze paragraaf naar de uitkomsten van het MER over dit aspect verwezen. Daarbij kan mogelijk een verband worden gelegd met de specifiek voor het projectbesluit uitgevoerde onderzoeken die voor het aspect gezondheid relevant zijn. In veel gevallen kan worden gezegd dat deze onderzoeken de beoordeling van het aspect 'gezondheid' in het MER bevestigen.

Dat 'menselijke gezondheid' een in het MER te onderzoeken aspect is volgt uit de Europese mer-richtlijn. In de praktijk wordt hiervoor vaak een Gezondheidseffectrapportage uitgevoerd. In een dergelijke rapportage wordt het aspect gezondheid beoordeeld vanuit de aspecten lucht, veiligheid en geluid. Soms wordt ook gekeken naar de aspecten water- en bodemkwaliteit.

Het projectbesluit wijzigt waar nodig het omgevingsplan van één of meer gemeenten. Het gewijzigde omgevingsplan bevat daartoe regels die voorzien in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De Omgevingswet schrijft expliciet voor dat bij deze toedeling in ieder geval met het belang van het beschermen van de gezondheid rekening moet worden gehouden.³

² Zie art. 1.3 sub a Omgevingswet

³ Zie art. 2.1, vierde lid en art. 4.2 Omgevingswet

Aandachtspunten en aanbevelingen
Beschrijf in deze paragraaf welke functies in en rondom het projectgebied aanwezig zijn, zodat het daardoor duidelijk in beeld gebracht wordt wie er belang hebben bij het project of wie daarvan de effecten zullen merken. Maak hierbij eventueel een onderverdeling in paragrafen, zoals hieronder bijvoorbeeld voor de functies 'wonen en werken' en 'recreatie en toerisme' is gedaan. Er kan hierbij ook worden verwezen naar Hoofdstuk 8 van het projectbesluit, waarin de procedure wordt beschreven en waarin duidelijk wordt gemaakt hoe verschillende belanghebbenden in de voorfase zijn betrokken.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

Wonen en werken

Toelichting
-
Aandachtspunten en aanbevelingen
Vermeld hier de eigenaren van de direct betrokken woningen/bedrijven (niet bij naam en toenaam maar als groep). Geef aan wat het belang is. Welke mogelijke nadelige gevolgen zijn er tijdens de uitvoering en wat (laat) je aan maatregelen opnemen om deze te beperken of verzachten. Gevolgen na voltooiing (die kunnen natuurlijk ook positief zijn, veiligheid, fraaie oevers, beleving, recreatie etc.) benoem die ook. Effecten waaraan je zou kunnen denken zijn bijvoorbeeld een beperkte bereikbaarheid en hinder door de aanlegwerkzaamheden of door het aanvoeren van bouwmaterialen.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

Recreatie en toerisme**Toelichting**

Hier het recreatief gebruik/belang van het waterstaatswerk nu en na voltooiing benoemen.

Aandachtspunten en aanbevelingen

- Zijn er extra werken welke ten bate van recreatie worden meegenomen maar niet onder de verantwoording van het waterschap vallen, dan kort beschrijven en verwijzen naar paragraaf 2.1.4 (Mee-koppelkansen). De nadelige gevolgen kunnen het (tijdelijk) stremmen van de doorvaart zijn. Dit kan dus voor de individuele recreant zijn maar ook voor botenverhuurders of rondvaartbedrijven. Geef dan aan welke maatregelen er worden genomen (vaarverkeersplan en communicatie).
- Recreatie is ook de beleving van de fraaie natuurvriendelijke oever, die wordt aangelegd.

Tekstsuggesties

-

Wettelijk kader

Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit)
Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels)
Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit
10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan
14. Bijzondere aandachtspunten

Landbouw**Toelichting**

Voor het gewas kan het van belang zijn dat bepaalde hygiëne voorschriften in acht worden genomen. Denk aan achteruit werken, schoonspoelen etc. Ook kan het tijdstip van het werk uitkomst bieden, na bepaald groei of –bloeiseizoen. Worden delen begraasd en moet het aanwezige vee of moeten de landbouwhuisdieren (tijdelijk) worden verplaatst, maak hier dan melding van. Ook hier geldt dat je aangeeft welke maatregelen je (laat) nemen en hoe je hierop controleert.

Aandachtspunten en aanbevelingen
• Benoem hier de mogelijke belanghebbenden. Denk daarbij aan directe grondeigenaren, omwonenden, (vaar)weggebruikers, (beroeps)vissers, gebruikers van de grond etc. • Geef aan wat hun belang is en op welke wijze deze wordt geraakt. Dit kan zijn tijdens de uitvoering maar ook (nog) na voltooiing van de werkzaamheden. Blijf in dit deel nog globaal. Splits in de volgende paragrafen de belangen uit. • Geef ook aan dat er altijd meer belanghebbenden kunnen zijn en dat deze natuurlijk met de bekendmaking van dit plan van harte zijn uitgenodigd hun belang kenbaar te maken. Verwijs naar paragraaf 3.3.10 (Rechtsbescherming).
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit 10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan

2.2.2 (EXTERNE) VEILIGHEID

Toelichting
Hier wordt besproken op welke wijze bij de vaststelling van het projectbesluit rekening is gehouden met het aspect veiligheid. Gedoeld wordt op het waarborgen van de veiligheid ter voorkoming van een brand, ramp of crisis.
Aandachtspunten en aanbevelingen
• In deze paragraaf kan je verwijzen naar verplichte manieren van werken (voor zowel het waterschap zelf als voor een aannemer). Denk daarbij aan de standzekerheid van de waterkering, eisen aan constructie van (tijdelijke) werken zoals damwanden, wijze van uitvoering. Hierbij kan je verwijzen naar verplichte werkinstructies die als bijlage worden toegevoegd, eigen werkregels en landelijke normen (NEN). Geef aan dat er controlemomenten zijn en dat het waterschap voor ieder kritisch moment het 'go or no-go' geeft. • Dit moet ook daadwerkelijk gebeuren! Neem dit op in je contracten en interne werkwijze zodat je achteraf ook kunt aantonen dat dit is uitgevoerd volgens je projectbesluitbeschrijving. • Denk eraan dat voor aanvang van de werkzaamheden contact wordt opgenomen met de beheerder. • Uitgevoerde onderzoeken, resultaten onderzoeken en te treffen maatregelen: Hier wordt beschreven welke onderzoeken zijn uitgevoerd en wat hiervan de resultaten zijn. Eventueel kan deze informatie worden onderverdeeld in subparagrafen, zoals hieronder als voorbeeld is aangegeven.

- Mogelijk moeten (veiligheids-)maatregelen getroffen worden in het kader van het voorkomen, beperken en bestrijden van een brand, een ramp of een crisis. Dit kan bijvoorbeeld een maatregel zijn waarmee de bereikbaarheid voor hulp- en nooddiensten is gewaarborgd. In dat geval wordt hier toegelicht wat de maatregel is en hoe tot de keuze daarvoor is gekomen. Deze keuze kan mede zijn gebaseerd op een daarover door de betreffende veiligheidsregio uitgebracht advies.

Tekstsuggesties

Voorbeeldtekst

Niet gesprongen explosieven

Een historisch vooronderzoek naar niet gesprongen explosieven is uitgevoerd. Hieruit blijkt dat < >. Er wordt een werkprotocol opgesteld voor de uitvoering, waarin wordt aangegeven hoe om te gaan met het aantreffen van explosieven.

Wettelijk kader

Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit)

Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels)

Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)

In paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn de instructieregels opgenomen met betrekking tot het waarborgen van de veiligheid.

Het Bkl vereist dat bij de vaststelling van een projectbesluit rekening wordt gehouden met het voorkomen, beperken en bestrijden van een brand, een ramp of een crisis.⁴ Als het projectbesluit de aanleg of wijziging van een waterkering betreft moet dus bezien worden in hoeverre daarbij deze veiligheidsbelangen aan de orde zijn. De uitvoering van het project kan bijvoorbeeld tot gevolg hebben dat bestaande in- en uitrijroutes voor de nood- en hulpdiensten wijzigen of tijdelijk niet bruikbaar zijn. In dat geval moet worden bekeken hoe de bereikbaarheid voor deze diensten gewaarborgd blijft.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit

10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan

2.2.3 WATERBELANGEN

Toelichting

Hier wordt beschreven op welke wijze bij de vaststelling van het projectbesluit het waterbelang is meegenomen. Gebruik hiervoor eventueel subparagrafen.

Aandachtspunten en aanbevelingen

Uitgevoerde onderzoeken, resultaten onderzoeken en te treffen maatregelen:

- Beschrijf hier welke onderzoeken zijn uitgevoerd, wat hiervan de resultaten waren en welke maatregelen hieruit voortvloeien.

⁴ Zie art. 5.2 Bkl.

- Waterhuishoudkundige maatregelen kunnen van allerlei aard zijn. Standaard wordt gekeken of maatregelen getroffen moeten worden om te zorgen voor voldoende waterkwantiteit en waterkwaliteit.
- In deze paragraaf moet in ieder geval aandacht zijn voor de effecten van het project op KRW-doelstellingen en het grondwater en moeten ook eventuele lozingen worden beschreven.
- Ook moeten de effecten en aanpassingen met betrekking tot waterstaatswerken worden beschreven.

Tekstsuggesties

-

Wettelijk kader

Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit)

Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels)

Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)

In paragraaf 5.1.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn de instructieregels opgenomen met betrekking tot het beschermen van de waterbelangen.

Dit model projectbesluit voorziet in de aanleg of wijziging van een primaire waterkering. In dat geval is het zorgen voor voldoende waterveiligheid een hoofddoel van het project. Redactioneel kan het dan wenselijk zijn op het aspect waterveiligheid in een apart hoofdstuk in te gaan. Voor de primaire waterkeringen gelden veiligheidsnormen die in het Bkl⁵ als 'omgevingswaarden veiligheid waterkeringen' worden opgenomen.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

2.2.4 LUCHTKWALITEIT

Toelichting

Hier komt aan de orde op welke wijze bij de vaststelling van het projectbesluit rekening is gehouden met het aspect luchtkwaliteit.

Aandachtspunten en aanbevelingen

- Luchtkwaliteitsonderzoek zal onder de Omgevingswet niet altijd nodig zijn. Dit omdat dit onderzoek voor het projectbesluit alleen in bepaalde gevallen hoeft plaats te vinden. Daarnaast is de kans niet groot dat vanwege het aspect luchtkwaliteit specifieke maatregelen moeten worden getroffen.
- Voor het projectbesluit hoeft niet altijd een luchtkwaliteitsonderzoek plaats te vinden. Het kan zo zijn dat tijdens de verkenningsfase in een opgesteld Plan-MER, of in het Project-MER dat is opgesteld voor het ontwerp projectbesluit, een dergelijk onderzoek wel heeft plaatsgevonden. Het ligt dan voor de hand de resultaten daarvan in deze paragraaf te schetsen. Het aspect luchtkwaliteit kan in het MER overigens ook onderdeel zijn geweest van de beoordeling van het aspect 'gezondheid'.

⁵ Voor het opnemen van deze omgevingswaarden is in paragraaf 2.1.1 van het Bkl ruimte gereserveerd

- Uitgevoerde onderzoeken, resultaten onderzoeken en te treffen maatregelen: Beschrijf hier welke onderzoeken zijn uitgevoerd, wat hiervan de resultaten waren en welke maatregelen hieruit voortvloeien. Voor een projectbesluit hoeft meestal geen luchtkwaliteitsonderzoek plaats te vinden. In de volgende drie gevallen moet volgens het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) dit onderzoek wel plaatsvinden:
 - Als het projectbesluit de aanleg toelaat van een wegtunnelbuis met een tunnelbuislengte van ten minste 100 m of het projectbesluit voorziet in de aanleg van een 'nieuwe' autoweg of autosnelweg, moeten daarbij de omgevingswaarden voor stikstofdioxide en PM10 in acht worden genomen.
 - Als het projectbesluit activiteiten of werken toelaat die bijdragen aan de concentratie van de omgevingswaarde voor stikstofdioxide, in een aandachtsgebied, genoemd in bijlage XIII, onder A, van het Bkl, moet deze omgevingswaarde daarbij in acht worden genomen.
 - Als het projectbesluit activiteiten of werken toelaat die bijdragen aan de concentratie van de omgevingswaarde voor PM10, in een aandachtsgebied genoemd in bijlage XIII, onder B, van het Bkl, moet deze omgevingswaarde in acht worden genomen.⁶

De hiervoor genoemde aandachtsgebieden zijn gebieden waar op dit moment nog relatief hoge concentraties van stikstofdioxide of fijnstof (PM 10) voorkomen. Bijvoorbeeld rondom de vier grote steden en een aantal regio's waar veel veehouderijen gevestigd zijn.

Bij de drie hiervoor aangegeven gevallen hoeft niet altijd te worden aangetoond dat de omgevingswaarde voor stikstofdioxide of fijnstof in acht wordt genomen. Dit is niet nodig als wordt aangetoond dat de activiteiten, die met het projectbesluit worden toegelaten, niet 'in betekende mate' - dat wil zeggen niet meer dan 1,2 µg/m³ - aan de concentratie van de voor deze stoffen geldende omgevingswaarden bijdragen.⁷

De resultaten van het uitgevoerde onderzoek worden in deze paragraaf beschreven en eventueel ook de te treffen luchtkwaliteitsmaatregelen (dit laatste zal meestal niet het geval zijn).

Tekstsuggesties

-

Wettelijk kader

Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit)
Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels)
Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)

Ter bescherming van de gezondheid zijn voor het aspect luchtkwaliteit instructieregels opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).⁸ Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide en fijnstof (PM10). Bij een projectbesluit hoeft met deze omgevingswaarden alleen in bepaalde gevallen rekening te worden gehouden.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels
10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

⁶ Zie artikelen 5.50 en 5.51 Bkl.

⁷ Zie art. 5.53 en 5.54 Bkl

⁸ Zie paragraaf 5.1.4.1 Bkl.

2.2.5 GELUID

Toelichting
De beschrijving van het aspect geluid wordt hier in de volgende subparagrafen beschreven.
Aandachtspunten en aanbevelingen
-
Tekstsuggesties
<i>Voorbeeldtekst</i> Van een extra geluidsbelasting op de omgeving is alleen sprake tijdens de uitvoering van de werkzaamheden <>. Sloop- en grondwerk en het trillen of het heien kan belastend zijn voor de omgeving. In het door de uitvoerder op te stellen uitvoeringsplan wordt aangegeven wanneer welke werkzaamheden worden uitgevoerd. In dit uitvoeringsplan worden ook de werktijden benoemd, die voor werken binnen de gemeente van toepassing zijn.
Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies) Het wettelijk kader is opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) waarin voor het aspect geluid, als het gaat om de vaststelling van het projectbesluit, instructieregels zijn opgenomen in paragraaf 5.1.4.2. Als het project ook de aanleg of wijziging van wegen omvat, geven de instructieregels aan hoe voor die wegen met het aspect geluid moet worden omgegaan. Daarnaast moet soms rekening worden gehouden met regels - opgenomen in een (provinciale) omgevingsverordening - ter voorkoming of beperking van geluidhinder binnen de bij deze verordening aangewezen 'stiltegebieden'. Het aspect 'geluid' kan ook aan de orde zijn in relatie tot het aspect 'natuur'. Als tijdens de uitvoering of na het gereedkomen van het project sprake is van een geluidstoename op een nabij het project gelegen natuurgebied, wordt bij het aspect 'natuur' aandacht besteed aan de ecologische betekenis daarvan (zie hierna paragraaf 2.2.10 (Natuur). Uit onderzoek kan blijken dat ter bescherming van in dat gebied aanwezige natuurwaarden maatregelen moeten worden getroffen. Uitgevoerde onderzoeken, resultaten onderzoeken en te treffen maatregelen Beschrijf hier welke onderzoeken zijn uitgevoerd, wat hiervan de resultaten waren en welke maatregelen hieruit voortvloeien. Bijvoorbeeld hier bijvoorbeeld resultaten die gaan over de geluidssituatie op dijkwegen of wat de effecten van het project zijn op de nabij het projectgebied gelegen Natura 2000-gebieden of provinciale stilte- en natuurgebieden.

Te treffen maatregelen

Hier wordt beschreven welke geluidmaatregelen moeten worden getroffen. Het betreft tevens een toelichting op de geluidmaatregelen die zijn opgenomen in de besluittekst van het projectbesluit.

Vaak komt de keuze voor een bepaalde geluidmaatregel voort uit wensen die burgers of andere overheden daarover tijdens de projectprocedure naar voren hebben gebracht. Ook kan de keuze of vormgeving van een geluidmaatregel voortvloeien uit de voor het project opgestelde uitgangspunten over de inpassing van deze maatregelen binnen de fysieke leefomgeving. Hiervoor kan dus mogelijk een relatie worden gelegd met paragraaf 2.2.9 (Landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed).

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

- 9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels
- 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

2.2.6 TRILLINGEN**Toelichting**

In deze paragraaf worden de effecten als gevolg van trillingen beschreven. Trillingen kunnen veroorzaakt worden door de wijze van uitvoering, zoals het slaan of intrillen van damwanden of door zwaar bouwverkeer dat langsrijdt.

Aandachtspunten en aanbevelingen

Uitgevoerde onderzoeken, resultaten onderzoeken en te treffen maatregelen:
Beschrijf hier welke onderzoeken zijn uitgevoerd, wat hiervan de resultaten waren en welke maatregelen hieruit voortvloeien.

Tekstsuggesties*Voorbeeldtekst*

Bij het aanbrengen van verticale constructies kan onder andere een keuze gemaakt worden voor drukken, trillen of heien. Ook andere technieken zoals een cement-bentoniet sleuf of een diepwand behoren tot de mogelijkheden. Deze keuze is afhankelijk van de aanwezigheid van gebouwen en funderingen in de directe omgeving, de grondslag (bodembouw) en de gevraagde technische specificatie van een verticale constructie. Bij het detailleren van het ontwerp door de uitvoerder wordt ook de verticale constructie nader gespecificeerd, evenals de methode van aanbrengen.

Alleen trillen en heien levert trillingen op, waarbij het verschil zit in een langdurige geringe belasting (trillen) of een korte klap bij heien. Heiwerkzaamheden zijn tijdens het broedseizoen uitgesloten. De uitvoerder bepaalt binnen de gestelde kaders welke techniek toegepast wordt. Het ontwerp en de uitvoeringsmethode van de uitvoerder zullen door het waterschap worden getoetst, waarbij preventie van schade aan gebouwen voorop staat.

Voor werken nabij opstallen wordt vooruitlopend op de uitvoering een bouwkundige opname gemaakt voor het kunnen vaststellen van schade als gevolg van de werkzaamheden, na afloop. Tevens worden de risicovolle gebouwen tijdens de werkzaamheden gemonitord op trilling en zetting. Dit is relevant voor <>.

Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies) In paragraaf 5.1.4.4 van het Bkl zijn de instructieregels opgenomen met betrekking tot trillingen.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

2.2.7 BODEMKWALITEIT

Toelichting
Hier wordt besproken op welke wijze bij de vaststelling van het projectbesluit rekening is gehouden met het aspect bodem.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Uitgevoerde onderzoeken, resultaten onderzoeken en te treffen maatregelen: De beschrijving van het aspect bodem kan in verschillende subparagrafen worden opgenomen. Nadat eerst het wettelijk kader (en indien aan de orde het beleidskader) is geschetst, volgen daarna subparagrafen die achtereenvolgens ingaan op het uitgevoerde bodemonderzoek, de resultaten daarvan en de (eventueel) te treffen maatregelen.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies) Ter bescherming van de gezondheid en het milieu worden voor het aspect bodem instructieregels in paragraaf 5.1.4.5 van het Bkl opgenomen.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit 10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan

2.2.8 GEUR

Toelichting
Hier wordt besproken op welke wijze bij de vaststelling van het projectbesluit rekening is gehouden met het aspect geur. Hoewel dit aspect voor een project voor primaire waterkeringen waarschijnlijk niet uitgebreid zal hoeven worden beschreven, kan dit anders zijn bij de aanleg en exploitatie van zuiveringstechnische werken.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Uitgevoerd onderzoek, resultaten onderzoek en te treffen maatregelen: De beschrijving van het aspect geur kan in verschillende subparagrafen worden opgenomen.
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies) Ter bescherming van de gezondheid en het milieu zijn voor het aspect geur instructieregels in paragraaf 5.1.4.6 van het Bkl opgenomen.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

2.2.9 LANDSCHAPPELIJKE OF STEDENBOUWKUNDIGE WAARDEN EN CULTUREEL ERFGOED

Toelichting
Hier wordt besproken op welke wijze bij de vaststelling van het projectbesluit rekening is gehouden met binnen of buiten het projectgebied aanwezig cultureel erfgoed. Daarnaast wordt besproken op welke wijze het project landschappelijk of stedenbouwkundig wordt ingepast.
Aandachtspunten en aanbevelingen
- Omdat de aspecten landschap, stedenbouw en cultureel erfgoed vaak met elkaar verwerven zijn, kunnen deze het beste gezamenlijk besproken worden. Een andere redactionele aanpak is natuurlijk ook mogelijk. - Uitgevoerd onderzoek, resultaten onderzoek en te treffen maatregelen: Net als hiervoor bij andere aspecten van de fysieke leefomgeving het geval is, wordt ook hier beschreven welke onderzoeken zijn verricht.

- Onderzoeken kunnen zijn verricht naar verschillende zaken die binnen het cultureel erfgoed zijn te onderscheiden. Bijvoorbeeld archeologisch onderzoek of onderzoek naar mogelijke effecten van nabij het projectgebied gelegen werelderfgoed.
- Voor de landschappelijke of stedenbouwkundige inpassing van het project wordt vaak een landschaps- of inpassingsplan opgesteld. Op basis van vooraf geformuleerde uitgangspunten en randvoorwaarden wordt in dat plan de inpassing van het project binnen de fysieke leefomgeving uitgewerkt. Daarbij wordt ook rekening gehouden met resultaten afkomstig uit andere onderzoeken die voor het projectbesluit zijn verricht (met name op het terrein van geluid, natuur en water).
- De voor de landschappelijke of stedenbouwkundige inpassing te treffen maatregelen worden hier toegelicht. Dit betreft eventueel ook maatregelen die voortvloeien uit regels die zien op het behoud van het cultureel- of werelderfgoed.

Tekstsuggesties

-

Wettelijk kader

Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit)

Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels)

Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)

Het Bkl bevat in paragraaf 5.1.5 instructieregels voor het projectbesluit over de wijze waarop met cultureel erfgoed rekening moet worden gehouden.⁹ Wat onder cultureel erfgoed wordt verstaan is opgenomen in bijlage A (begrippen) van de Omgevingswet. Het gaat hierbij om monumenten, archeologische monumenten, stads- en dorpsgezichten, cultuurlandschappen en, voor zover dat voorwerp is of kan zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het omgevingsplan, ander cultureel erfgoed als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet.

Daarnaast geeft het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) als instructieregel dat rekening moet worden gehouden met het behoud van de uitzonderlijk universele waarde van werelderfgoed.¹⁰ Hieronder verstaat bijlage A (begrippen) van de Omgevingswet het op het grondgebied van Nederland gelegen cultureel en natuurlijk erfgoed dat - op grond van het Werelderfgoedverdrag - is opgenomen in de Lijst van het Werelderfgoed.¹¹

Voor de bescherming van het landschap geldt voor Nederland het Europees landschapsverdrag. Dit verdrag erkent dat landschappen een onderdeel zijn van de fysieke leefomgeving.¹² Het landschapsbeleid kan door Rijk, provincie of gemeente in een omgevingsvisie zijn vastgelegd. Bij een projectbesluit moet worden aangegeven op welke wijze met bestaande landschappelijke waarden en mogelijk daarover vastgesteld beleid rekening is gehouden.

Deels zijn landschapswaarden in instructieregels van het Bkl verankerd. Zo bevat het Bkl een instructieregel over het behoud van uitzicht op de vrije horizon van de zee.¹³ Een ander voorbeeld is de hiervoor genoemde instructieregel over het cultureel erfgoed. Deze regel gaat namelijk onder andere over de bescherming van cultuurlandschappen.

⁹ Zie artikel 5.130 Bkl.

¹⁰ Zie artikel 5.131 Bkl.

¹¹ Zie bijlage XVII van het Bkl waarin kernkwaliteiten van werelderfgoederen en erfgoederen zijn opgenomen die voorkomen op de (voorlopige) werelderfgoedlijst, bijvoorbeeld de Stelling Amsterdam en de Beemster.

¹² Deze erkenning is ook terug te vinden in artikel 1.2, eerste lid, sub g, Omgevingswet.

¹³ Zie art. 5.129 Bkl.

Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit

9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels
10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

2.2.10 NATUUR**Toelichting**

Hier wordt besproken op welke wijze bij de vaststelling van het projectbesluit rekening is gehouden met het aspect natuur.

Aandachtspunten en aanbevelingen

Uitgevoerd natuuronderzoek, resultaten onderzoek en te treffen maatregelen:

- De beschrijving van het aspect natuur kan in verschillende subparagrafen worden opgenomen. Na het schetsen van het wettelijk kader (en indien aan de orde het beleidskader), volgen subparagrafen die achtereenvolgens ingaan op het uitgevoerde natuuronderzoek, de resultaten daarvan en de (eventueel) te treffen maatregelen. Het gaat hierbij vaak om het treffen van mitigerende of compenserende maatregelen. Deze kunnen tegelijkertijd ook andere belangen dienen.
- De wijze waarop hieraan invulling wordt gegeven kan tevens bijdragen aan de goede inpassing van het project binnen de fysieke leefomgeving.

Tekstsuggesties*Voorbeeldteksten (voor zover van toepassing)*

In het kader van natuur ligt de focus op de volgende onderwerpen:

1. Natura 2000-gebieden (bescherming via de Omgevingswet, aspect gebiedsbescherming);
2. Natuurnetwerk Nederland en Ecologische Verbindingszones, Weidevogelleefgebied (bescherming via de provinciale omgevingsverordening);
3. Soortenbescherming (bescherming via de Omgevingswet, aspect soortenbescherming).

Deze onderwerpen zijn uitgebreid beschreven in de volgende onderzoeken:

<noem namen rapporten die als bijlage bij het Projectbesluit worden gevoegd, zoals de eventuele Passende Beoordeling, Toetsing NNN en Weidevogelleefgebieden en Soortenbeschermingstoets>

In de onderstaande paragrafen worden de genoemde onderwerpen en effecten op de bijzondere natuurwaarden beschreven.

Invloed op Natura 2000-gebieden

Beschrijf de ligging van het projectgebied in of nabij Natura 2000-gebieden en neem een kaartje op om dit te verduidelijken.

Plannen en projecten mogen niet leiden tot significante effecten op deze Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden zijn aangewezen voor specifieke habitats en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld. Wanneer effecten leiden tot het in gevaar komen van deze instandhoudingsdoelstellingen, dan zijn deze effecten significant. In de volgende tekst zijn de effecten opgesplitst in gebruiksfase en aanlegfase, omdat deze leiden tot wezenlijk andere effecten.

Effecten gebruiksfase

Beschrijf de effecten in de gebruiksfase (dat wil zeggen in de situatie na aanleg) op habitattypen en -soorten. In aanvulling hierop kan het overzichtelijk zijn een tabel op te nemen waarin de effecten zijn samengevat.

Voorbeeldtabel effecten gebruiksfase Natura-2000 gebieden

Soort	Effecten gebruiksfase
Markermeer & IJmeer	
Habitattypen	
Kranswierwateren	Geen effect.
Habitatrichtlijnsoorten	
Rivierdonderpad	Geen effect.
Meervleermuis	Geen effect, want geen nieuwe verlichting.
<i>Vogelrichtlijnsoorten: Broedvogels</i>	
Aalscholver	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Visdief	Geen effect. Huidige broedplaatsen kunnen weer gebruikt worden. Geen toename verstoring door recreatie.
<i>Vogelrichtlijnsoorten: Niet-broedvogels</i>	
Aalscholver	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Fuut	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Nonnetje	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Dwergmeeuw	Soort komt niet voor langs het te versterken traject, effecten zijn uitgesloten.
Zwarte stern	Soort komt niet voor langs het te versterken traject, effecten zijn uitgesloten.
Grote zaagbek	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Lepelaar	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Kuifeend	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Toppereend	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Brilduiker	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Tafeleend	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Meerkoet	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Krakeend	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Krooneend	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Grauwe gans	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Brandgans	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Smient	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.
Slobeend	Beperkte toename verstoring, significant effect uitgesloten.

Effecten aanlegfase

Beschrijf in grote lijnen de effecten in de aanlegfase (dat wil zeggen in de situatie tijdens uitvoering van het werk) op habitattypen en -soorten. Een zelfde soort tabel als hierboven kan gebruikt worden om de effecten samen te vatten per habitattypen en -soort.

Mitigerende maatregelen

Beschrijf de mitigerende maatregelen voor zover die moeten worden genomen om effecten te mitigeren. Deze kunnen worden aangegeven in de vorm van een tabel per soort/habitattypen. Zie onderstaand voorbeeld.

Voorbeeldtabel mitigerende maatregelen voor Natura 2000-gebieden

Kwalifice- rende soort	Maatregel	Beschrijving	Periode	Locatie
Markermeer & IJmeer				
Visdief	Tijdelijke alternatieve broedplaatsen	De alternatieve broedplaats is voor het begin van het eerste broedseizoen van de uitvoeringsperiode gereed en hier vindt gedurende het broedseizoen geen verstoring plaats. De alternatieve broedplaats bestaat uit een speciaal ingericht ponton. Deze ligt voor de kust ter hoogte van module 3, buiten de verstoringzone van 350 meter van de werkzaamheden. Het ponton wordt buiten de vaargeul en niet verder dan 350 tot 500 meter van het land geplaatst.	Elk jaar van 15 april tot 1 september (ponton kan gehele werkperiode blijven liggen, maar kan eventueel buiten het broedseizoen verplaatst worden).	De Hulk Module 3 Schardam Module 4
Visdief	Ongeschikt houden potentiële broedlocaties tijdens broedperiode	Door in het broedseizoen continu te blijven werken/verstoren op de oeverdijk en de huidige broedlocaties is vestiging van visdiefjes te voorkomen. Verstoring kan bestaan uit heen- en weer rijden of bijvoorbeeld tijdelijk (niet permanent in verband met gewinning) roofvogelvliegers te plaatsen, of andere vormen van verstoring. Rustige perioden duren maximaal twee dagen. Vestiging van visdiefjes is mogelijk wanneer de werkzaamheden voor langere periode worden onderbroken. Indien visdiefjes tot broeden zijn gekomen, worden rondom de locatie geen werkzaamheden verricht tot het einde van het broedseizoen.	15 april tot 1 augustus (broedseizoen loopt door tot 1 september maar laat in het seizoen worden geen nieuwe legfels begonnen).	Huidige broedlocaties: De Hulk Module 3 Schardam Module 4 Hoeckelingsdam Module 15 Oeverdijk Module 2 en 3
Fuut	Fasering werkzaamheden	Er wordt op maximaal 50% van de aangegeven trajecten tegelijkertijd aan de dijk. Deze werklocatie kan zich met enkele honderden meters per dag langs het dijktraject verplaatsen. Werklocaties liggen minimaal 2 km uit elkaar. Hulpvaartuigen zoals survey boten, bemanningswissel vaartuigen etc. dienen dezelfde vaarroutes aan te houden als het groot materieel	1 augustus tot 1 oktober	Hoornse Hop Module 1 t/m 4 Gouwzee Module 11

Invloed op Natuurnetwerk Nederland en weidevogelleefgebieden

Zowel gebieden uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN) als de weidevogelleefgebieden kennen een bescherming op grond van de provinciale omgevingsverordening, die wordt doorvertaald in omgevingsplannen. Indien er voor het project een wijziging van het omgevingsplan nodig is of met een Omgevingsvergunning (tijdelijk) moet worden afgeweken van het vigerende bestemmingsplan, moet worden getoetst aan de regels van de omgevingsverordening.

Beschrijf de ligging van het projectgebied ten opzichte van NNN en weidevogelleefgebieden en voeg een kaartje bij.

Beschrijf samengevat de effecten op NNN voor wat betreft ruimtebeslag en verstoring en de uitkomsten van de toetsing aan de omgevingsverordening. Beschrijf tevens de maatregelen die worden genomen om effecten te voorkomen en te compenseren. Vermeld ook of een compensatieovereenkomst is gesloten met de provincie. Verwijs naar het relevante bijlagerapport.

Beschrijf samengevat de effecten op weidevogelleefgebieden voor wat betreft ruimtebeslag en verstoring en de uitkomsten van de toetsing aan de omgevingsverordening. Beschrijf tevens de maatregelen die worden genomen om effecten te voorkomen en te compenseren. Verwijs naar het relevante bijgevoegde rapport.

Soortenbescherming

Effecten op beschermde soorten die leiden tot een overtreding van verbodsbepalingen van de Omgevingswet kunnen het gevolg zijn van permanente effecten door bijvoorbeeld ruimtebeslag op leefgebieden en tijdelijke effecten door verstoring als gevolg van werkzaamheden. Het waterschap werkt voor zover relevant volgens de Gedragscode voor waterschappen. Zie onderstaand voorbeeld voor een compleet overzicht van beschermde soorten en de noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing per beschermde soort.

Voorbeeldtabel overzicht van soorten, relevante artikelen en belangen waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd voor beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming

Soort	Beschermingscategorie	Overtreding van artikel:	Ontheffing wordt aangevraagd vanwege belang:
Vogels	Vogelrichtlijn	Effecten worden voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen. Hierdoor worden effecten voorkomen. Voor vogels wordt geen ontheffing aangevraagd.	
Noordse woelmuis	Habitatsrichtlijn	3.5, lid 1 3.5, lid 4	Artikel 3.8 lid 5 sub b onder 3: In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
Waterspitsmuis	Andere soorten	3.10, lid 1a 3.10, lid 1b	- Artikel 3.10 lid 2 in verbinding met artikel 3.8 lid 5 sub b onder 3: In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale en economische aard met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. - Artikel 3.10 lid 2 sub a: In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.
Bunzing	Andere soorten	Effecten worden voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen. Hierdoor worden effecten voorkomen. Voor vogels wordt geen ontheffing aangevraagd.	

Voor een aantal beschermde soorten is het noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen om effecten te beperken. Deze maatregelen zijn ter illustratie opgenomen in onderstaande tabel.

De maatregelen, de periode waarin deze van toepassing zijn en de manier van werken en zijn nader beschreven in de soortenbeschermingstoets en komen uiteindelijk in de ontheffing Wet natuurbescherming.

Voorbeeldtabel mitigerende en compenserende maatregelen voor beschermende soorten in het kader van de Wet natuurbescherming

Beschermende soorten waarvoor maatregel vereist is: Doel van de maatregel	Relevante werkzaamheden/ activiteiten	Maatregel	Locatie (module) van de maatregel (niet per gelijk aan waar soorten zijn waargenomen)
Alle aanwezige diersoorten: voldoen aan de zorgplicht door het beperken van effecten	Helen	- De helwerkzaamheden beginnen niet meteen op volle kracht. Voer de intensiteit van het helen langzaam op (zacht beginnen) om verstoring van de dieren te beperken in het kader van de zorgplicht. - Bij werkzaamheden in het broedseizoen beginnen de helwerkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen. Het helen wordt niet voor meer dan 2 kalenderdag onderbroken. Voor het broedseizoen wordt de periode 1 maart tot 1 augustus aangehouden.	Gehele plangebied
Vogels: voorkomen van broedende vogels door ongeschikt maken broedgebieden hermelijn, wezel, kleine grondgebonden zoogdieren, ringslang, amfibieën (vrijgestelde soorten): voorkomen van schade aan populaties door ongeschikt maken van leefgebieden	Alle werkzaamheden	- De werkzaamheden en bijbehorende activiteiten in het werkgebied beginnen voorafgaand aan het broedseizoen, hier wordt de periode 1 maart tot 1 augustus aangehouden. De werkzaamheden worden continu uitgevoerd zodat vogels in een rustigere periode niet alsnog tot broeden komen - Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, wordt het werkgebied kort gemaaid voorafgaand aan het broedseizoen en kort gehouden totdat de werkzaamheden zijn afgerond of het broedseizoen is afgelopen. De frequentie is afhankelijk van de vegetatie en de mate waarin deze kort genoeg blijft, maar het is belangrijk dat het gras kort (gazon) blijft. Dit betekent dat in ieder geval met een frequentie van 12 keer in de periode van 1 maart tot 1 augustus gemaaid moet worden (circa twee keer per maand). - Het maaien beperkt zich tot het werkgebied tenzij anders aangegeven in de volgende maatregelen: aangrenzende delen waar geen werkzaamheden plaatsvinden worden niet kort gemaaid of gekapt tenzij dit in een mitigerende maatregel expliciet is aangegeven.	Gehele plangebied

Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies) Ter bescherming van de natuur worden instructieregels opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Deze regels zullen grotendeels overeenkomen met de regels die zijn opgenomen in de huidige Wet natuurbescherming. Deze wet bevat onder andere regels over gebiedsbescherming voor aangewezen Natura-2000 gebieden, over de soortenbescherming voor het beschermen van plant- en diersoorten (waaronder vogels) en regels ter bescherming van houtopstanden. Het gebiedsbeschermingsregime voor Natura 2000-gebieden vloeit vooral voort uit twee Europese richtlijnen, te weten de Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en de Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor natuurgebieden kan ook een nationaal beschermingsregime gelden. Zo is elke provincie verplicht in haar verordening gebieden aan te wijzen die behoren tot het zogeheten Natuurnetwerk Nederland.¹⁴ In de verordening zijn voor deze gebieden de wezenlijke kenmerken en waarden opgenomen, die bescherming behoeven. Naast gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland kan de provincie in haar verordening ook andere type gebieden aanwijzen die op een bepaalde wijze moeten worden beschermd. Bijvoorbeeld zogeheten bijzondere provinciale natuurgebieden. Het Bkl bevat ook instructieregels ter bescherming van houtopstanden. Daarnaast kunnen door de gemeente voor het kappen van bomen regels zijn opgenomen in het omgevingsplan.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

2.2.11 BEHOUD VAN RUIMTE VOOR TOEKOMSTIGE FUNCTIES

Toelichting
Hier wordt besproken op welke wijze bij de vaststelling van het projectbesluit rekening is gehouden met het behoud van ruimte voor toekomstige functies.
Aandachtspunten en aanbevelingen
Houd rekening met toekomstige functies en de daarbij behorende uitgevoerde onderzoeken, resultaten van die onderzoeken en de op basis daarvan te treffen maatregelen.
Tekstsuggesties
-

¹⁴ Zie hiervoor de artikelen opgenomen in Afdeling 7.3 (Instructieregels met het oog op natuurbescherming) van het BKL.

Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies) In paragraaf 5.1.6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn regels opgenomen met betrekking tot het behoud van ruimte voor toekomstige functies.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit 10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan

2.2.12 BEHOEDEN VAN DE STAAT EN WERKING VAN INFRASTRUCTUUR OF VOORZIENINGEN VOOR NADE- LIGE GEVOLGEN VAN ACTIVITEITEN

Toelichting
In deze paragraaf worden de effecten op verschillende soorten infrastructuur beschreven, waarvoor in paragraaf 5.1.7 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) regels zijn opgenomen. Bij infrastructuur kan worden gedacht aan militaire terreinen, elektriciteitsvoorzieningen, vaarwegen, communicatie-, navigatie- en randapparatuur voor de burgerluchtvaart, landelijke fiets- en wandelroutes, verkeer en bereikbaarheid en kabels en leidingen. Omdat de twee laatstgenoemde praktisch altijd voorkomen in een projectbesluit, hebben we hiervoor specifieke sub paragrafen opgenomen.
Aandachtspunten en aanbevelingen
• Verkeer, bereikbaarheid: Als er in het kader van het project wegen worden verlegd of aangelegd, dient dit hier te worden beschreven. Ook de tijdelijke gevolgen van het project op de bereikbaarheid van het projectgebied dient hier een plaats te krijgen. Moeten er wegen worden afgesloten? Welke verkeersmaatregelen (en eventuele verkeersbesluiten) worden er genomen? Denk ook aan transport- en calamiteitenroutes; welke zijn er? Indien er redenen zijn om bepaalde routes voor te schrijven of juist te verbieden, dient dit te worden beschreven. • Kabels en leidingen: Als er een leiding verlegd moet worden, moet er een verzoek tot aanpassing verstuurd worden, waarna de netbeheerder een verleggingsplan gaat maken. Afhankelijk van het soort leiding kan hier een flinke tijd overheen gaan! Een KLIC-melding is minimaal vereist. Maar indien er kabels en leidingen verlegd moeten worden, dan zal er in de voorbereiding van het projectbesluit overleg moeten plaatsvinden met de kabeleigenaar. Beschrijf het communicatietraject.
Tekstsuggesties
-

Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.53 Omgevingswet (beoordelingsregels) Afdeling 2.5 Omgevingswet (instructieregels en instructies)
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

2.2.13 ONTWIKKELINGEN IN DE DIRECTE OMGEVING

Toelichting
Beschrijf hier eventuele relevante ontwikkelingen in de directe omgeving, welke (cumulatieve) effecten kunnen hebben op de uitvoering van het project.
Aandachtspunten en aanbevelingen
-
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 5.52 Omgevingswet (integraal besluit) Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit)
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan)

2.2.14 OVERIGE ZAKEN (BIJVOORBEELD DUURZAAMHEID)

Toelichting
In artikel 1.3 van de Omgevingswet zijn de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet, onder andere met het oog op duurzame ontwikkeling, gericht op het in onderlinge samenhang: bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en; doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Aandachtspunten en aanbevelingen
• In deze paragraaf, of wellicht in de voorgaande paragrafen, kan ook beschreven worden op welke wijze het waterschap invulling geeft aan het aspect 'duurzaamheid'. • In dit verband is illustratief een passage opgenomen in de onlangs door de Minister van IenM vastgestelde nieuwe 'Spelregels van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport' (MIRT), volgens welke systematiek ook de projecten van het hoogwaterbeschermingsprogramma door de waterschappen worden uitgevoerd. Daarin wordt voor MIRT-opgaven, die uiteindelijk kunnen leiden tot de vaststelling van een projectbesluit, over duurzaamheid het volgende gezegd: 'MIRT-opgaven kunnen gekoppeld worden aan opgaven voor duurzaamheid. Rijk en regio streven naar duurzame oplossingen en geven daar invulling aan door duurzaamheidsambities vanaf het begin te koppelen aan een MIRT-project. Duurzame ambities kunnen worden doorvertaald in doelstellingen op het gebied van duurzame bereikbaarheid, duurzaam waterbeheer, energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en een gezonde stad c.q. leefomgeving voor zover er een relatie met infrastructuur is.'¹⁵
Tekstsuggesties
-
Wettelijk kader
Artikel 1.3 Omgevingswet Artikel 5.6 Omgevingsbesluit (inhoud projectbesluit) Onverminderd artikel 5.51 van de wet bevat een projectbesluit in ieder geval: a. een beschrijving van het project; b. de voor de fysieke leefomgeving relevante permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren; en c. de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving.
Relevante hoofdstukken Handreiking projectbesluit
5. Participatie 9. Instructieregels, instructies en beoordelingsregels 10. Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit (10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan) 14. Bijzondere aandachtspunten (14.3 Contractvorm)

¹⁵ Tekstpassage is afkomstig uit: 'Spelregels van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT), 15 november 2016, Ministerie van IenM, pag. 14.

3 VERANTWOORDING EN UITVOERBAARHEID

Dit deel 3 'Verantwoording en uitvoerbaarheid', is belangrijk voor de juridische houdbaarheid van het projectbesluit. Het waterschap heeft een grote mate van vrijheid bij het bepalen hoe en waar een waterstaatswerk wordt aangelegd of wordt gewijzigd. Die vrijheid is echter niet onbeperkt. Zij wordt begrensd door de relevante wettelijke - en beleidskaders. Het projectbesluit dient te passen binnen het bestaande nationale, provinciale en waterschapsbeleid, zoals bijvoorbeeld de Nationale Omgevingsvisie, de Provinciale Omgevingsvisie, het waterbeheerprogramma etc. Hieronder geven we een aantal voorbeelden van beleid en regelgeving die relevant kunnen zijn voor het projectbesluit.

Beschrijf vervolgens per onderwerp (wet-/regelgeving of beleid) wat de relatie is met je projectbesluit. Deze kunnen aan de ene kant een rechtvaardiging vormen, maar aan de andere kant ook een beperking opleveren. In het algemeen kan gezegd worden dat het 'waterkader' de rechtvaardiging vormt van je plan en het 'omgevingskader' (waaronder ruimtelijke ordening en natuur) een beperking.

Het projectbesluit mag overigens afwijken van relevant beleid, maar dan moet je wel goed onderbouwen waaróm je dit hebt gedaan.

In de voorbereidingsfase en in de fase van het programma van eisen moet je uiteraard ook al met het beleidskader rekening houden. Anders maak je wellicht ongewild keuzes die niet stroken met het toepasselijke beleid of regelgeving.¹⁶

Daarnaast dient het projectbesluit te voldoen aan het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel uit de Awb.

Tekstsuggestie

Dit deel van het projectbesluit vormt de verantwoording van de in deel A omschreven voorgenomen werkzaamheden.

3.1 RANDVOORWAARDEN

3.1.1 WET- EN REGELGEVING

Omgevingswet

Hier wordt beschreven dat, indien er sprake is van een projectbesluit voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen, het projectbesluit door het dagelijks bestuur van het waterschap is vastgesteld op grond van artikel 5.46 lid 2 van de Omgevingswet. Als er sprake is van een andere aanleiding om het projectbesluit vast te stellen, is de grondslag voor dit besluit artikel 5.44 leden 1 en 4 Omgevingswet.

Ook wordt hier beschreven dat op grond van artikel 5.52 Omgevingswet het projectbesluit tevens de wijziging betreft van het gemeentelijk omgevingsplan. Hiervoor kan worden verwezen naar hoofdstuk 5 (Het projectbesluit en het gewijzigde omgevingsplan) van dat hierop nader ingaat.

Voor de vaststelling van het projectbesluit gelden allerlei algemene/procedurele en materiële regels. Deze zijn opgenomen in de vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) van de Omgevingswet (Omgevingsbesluit, Besluit kwaliteit leefomgeving, Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit bouwwerken leefomgeving) en eventueel in de Omgevingsverordening van de provincie.

¹⁶ Ter onderstreping van het belang van deze beleidstoets: de rechter heeft in de procedure over de Dommel door Boxtel (Rechtbank 's-Hertogenbosch 3 november 2004) gezegd dat een projectbesluit 'kenbaar getoetst moet worden aan het geldende beleidskader'. Daarbij kenmerkte de rechtbank niet alleen het waterbeleid als 'geldend beleidskader', maar ook omgevingskaders als de gemeentelijke structuurvisie, provinciaal natuurbeleid en Streekplan.

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen geschetst welk wettelijk kader geldt voor het projectbesluit, als het gaat om de beoordeling van de gevolgen van het project voor de fysieke leefomgeving. In de volgende paragrafen wordt het wettelijk kader met betrekking tot diverse aspecten van de fysieke leefomgeving concreter beschreven. Indien aan de orde wordt daarbij tevens het relevante beleidskader geschetst.

Het wettelijk kader ter beoordeling van mogelijke effecten van de uitvoering van een projectbesluit op de fysieke leefomgeving is vastgelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Dit besluit bevat daartoe zogenoemde instructieregels. Dit zijn regels die ook gemeenten moeten toepassen als zij een omgevingsplan vaststellen. In het Bkl zijn de voor het omgevingsplan geldende instructieregels voor een groot deel voor het projectbesluit van overeenkomstige toepassing verklaard. Hiervoor is in het Bkl een schakelbepaling opgenomen.¹⁷

Het gaat daarbij om regels die zien op het waarborgen van de veiligheid, de gezondheid en het milieu (lucht, geluid, bodem), de bescherming van de natuur en het waarborgen van het waterbelang. Het waterbelang wordt allereerst geborgd door het verplicht doorlopen van de watertoets.

Maar voor het borgen van het waterbelang gelden ook regels ter behoud van ruimte voor de waterveiligheid en ter voorkoming of beperking van wateroverlast.

Voor een projectbesluit kunnen ook instructieregels van toepassing zijn die zien op de bescherming van het landschap en het cultureel- of werelderfgoed.

Het omgevingsplan

Hier wordt beschreven dat het omgevingsplan voor het projectbesluit het verstrekpunt is. Dit omdat het projectbesluit het geldende omgevingsplan van een gemeente, voor zover nodig, wijzigt. Hierbij wordt vermeld voor welke gemeente(n) dat het geval is.

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet gelden alle op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) vastgestelde bestemmingsplannen (ook uitwerkings- en wijzigingsplannen), beheersverordeningen, provinciale en rijksinpassingsplannen, van rechtswege als een omgevingsplan. Gemeenten krijgen vervolgens gedurende een overgangsfase van 10 jaar de tijd deze plannen om te vormen tot één voor hun gehele grondgebied geldende omgevingsplan. Dit plan moet voldoen aan alle regels die bij of krachtens de Omgevingswet gelden.

Binnen het projectgebied van het projectbesluit kan dus na de inwerkingtreding van de Omgevingswet nog geheel of deels sprake zijn van op grond van de Wro vastgestelde plannen. Deze worden dan in deze paragraaf genoemd.

Voor een nadere toelichting op de verhouding tussen het projectbesluit en het omgevingsplan wordt verwezen naar hoofdstuk 10 van de Handreiking projectbesluit (Totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit). Zie ook paragraaf 3.2 van dit model.

3.1.2 BELEIDSKADERS

Waterbeleid

Beschrijf in deze paragraaf de relatie van het projectbesluit met het waterbeheerprogramma en andere beleidskaders. Welke doelstellingen uit de Omgevingswet (artikel 2.17) en het waterbeheerprogramma worden met dit projectbesluit ingevuld? Met welke voorgenomen maatregelen uit het waterbeheerprogramma komt dit projectbesluit overeen?

Beschrijf verder in hoeverre omgevingsvisies, waterprogramma's, Bestuursakkoorden water (en waterketen), en overige beleidskaders/notities van het waterschap en andere overheden een beperking of rechtvaardiging van het projectbesluit betekent. Geef vooral ook de afwijkingen aan.

¹⁷ Zie art. 9.1 Bkl.

Tekstsuggestie*Voorbeeldtekst*Omgevingsbeleid

In bijlage <XXX> zijn de relevante wettelijke en beleidskaders met betrekking tot het project vanuit wet- en regelgeving en beleid benoemd. Dit is verdeeld in Europees beleid, landelijk beleid, provinciaal beleid, gemeentelijk beleid en beleid vanuit het waterschap. In onderhavige paragraaf worden de verplichtingen en randvoorwaarden benoemd die uit deze wettelijke en beleidskaders voortvloeien.

3.1.3 TECHNISCHE RANDVOORWAARDEN EN UITGANGSPUNTEN

In deze paragraaf worden de technische randvoorwaarden en uitgangspunten voor het projectbesluit beschreven.

3.2 HET PROJECTBESLUIT EN HET GEWIJZIGDE OMGEVINGSPLAN**3.2.1 TOEDELING FUNCTIES AAN LOCATIES IN GEWIJZIGD OMGEVINGSPLAN**

Hier wordt beschreven in hoeverre vanwege de vaststelling van het projectbesluit, de regels van het omgevingsplan van een of meerdere gemeenten worden gewijzigd. Hierbij wordt een overzicht gegeven van alle nieuwe functies die voor locaties - gelegen binnen het projectgebied van het projectbesluit - in het gewijzigde omgevingsplan zijn opgenomen.

Het projectbesluit kan bijvoorbeeld de aanleg of wijziging van een primaire waterkering betreffen. In dat geval zal aan bepaalde locaties, gelegen binnen het projectgebied, de functie 'waterkering' worden toegekend. Het project voorziet voor bepaalde locaties, gelegen in het projectgebied, echter vaak ook in de realisatie van allerlei andere functies, zoals de functies recreatie, groen, en natuur.

De juridische betekenis van de toegekende functies aan locaties zijn in de regels van het omgevingsplan vastgelegd. Het omgevingsplan gaat vergezeld van een verbeelding. Dit betekent dat het gewijzigde omgevingsplan mede de wijziging van deze verbeelding omvat. Op de verbeelding zijn onder andere de aan bepaalde locaties toegekende functies weergegeven.

Voor het vaststellen van het omgevingsplan gelden standaarden die bij ministeriële regeling verplicht zijn voorgeschreven. Zo gelden er bijvoorbeeld meet- en rekenmethoden voor de monitoring van de leefomgeving, zoals de monitoring van luchtkwaliteit, de toestand van het water en het zwemwater en geluidbelastingskaarten. Deze standaarden gelden logischerwijs ook voor het via het projectbesluit gewijzigde omgevingsplan.

Het is mogelijk dat voor bepaalde gronden het vigerende omgevingsplan niet hoeft te worden gewijzigd. In dat geval wordt hier beschreven voor welke gronden dit het geval is.

Het projectbesluit kan bijvoorbeeld voorschrijven dat op een bepaalde locatie binnen het projectgebied groenvoorzieningen moeten worden gerealiseerd. Aan de locatie kan in het geldende omgevingsplan mogelijk al de juiste functie (groen) zijn toegekend. In dat geval hoeft voor deze gronden het omgevingsplan niet te worden gewijzigd.

Voor de toedeling van functies aan locaties zijn in het gewijzigde omgevingsplan regels opgenomen. Hiervoor kan worden verwezen naar de volgende paragraaf.

3.2.2 RELATIE PROJECTBESLUIT EN GEWIJZIGDE REGELS OMGEVINGSPLAN

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze het projectbesluit de regels van het omgevingsplan van een of meerdere gemeenten wijzigt. Het projectbesluit wijzigt deze regels alleen voor zover dit voor de uitvoering, instandhouding en het beheer van het project noodzakelijk is. Hierna volgt een aantal voorbeelden van regels die in het gewijzigde omgevingsplan kunnen worden opgenomen:

1. Regels over het toekennen van functies aan locaties binnen het projectgebied. Als het om nieuwe functies gaat moet daarvoor ook de bij het omgevingsplan behorende verbeelding worden gewijzigd.
2. Regels die gelden voor de volgens het projectbesluit uit te voeren maatregelen. Bijvoorbeeld regels over de toegestane maximale hoogte van op te richten bouwwerken (kunstwerken of geluidschermen) en gebouwen of van een te realiseren of aan te passen dijklichaam.
3. Regels die voor de uitvoering van het projectbesluit voorzien in de nodige flexibiliteit. Per project zal bekeken moeten worden welke mate van flexibiliteit mogelijk is. Hierbij moet onder andere rekening worden gehouden met belangen van omwonenden of bedrijven. Maar ook met regels die zijn gesteld ter bescherming van de fysieke leefomgeving. Hierbij valt onder andere te denken aan regels met betrekking tot de aspecten natuur en geluid.¹⁸
4. Regels die toelaten dat tijdens de uitvoering van het project, op aanvraag, in plaats van de in het projectbesluit voorgeschreven maatregel een andere gelijkwaardige maatregel mag worden getroffen. Als de aanvraag is ingediend moet het bevoegd gezag daarvoor toestemming verlenen. Het omgevingsplan kan echter regelen dat het treffen van een gelijkwaardige maatregel zonder toestemming van het bevoegd gezag (zonder indiening van een aanvraag) is toegestaan. Daarbij kan worden bepaald dat het verboden is de maatregel te treffen zonder voorafgaande 'melding' aan het bevoegde gezag. Het omgevingsplan kan ook regelen dat het treffen van een gelijkwaardige maatregel is uitgesloten.¹⁹
5. Regels op basis waarvan bepaalde (bouw)activiteiten vergunningvrij kunnen plaatsvinden.
6. Regels die voorschrijven dat voor bepaalde activiteiten een meldplicht geldt. Bijvoorbeeld als gebruik wordt gemaakt van regels van het omgevingsplan die onder bepaalde voorwaarden voorzien in de nodige flexibiliteit. Zie hiervoor bij punt 3.
7. Regels die voorschrijven dat voor het verrichten van een bepaalde activiteit een vergunningplicht geldt. Deze regels houden in dat het verboden is de activiteit zonder omgevingsvergunning te verrichten. Deze activiteit wordt een 'omgevingsplanactiviteit' genoemd.

Toekomstige ontwikkelingen

Zowel het projectbesluit als het omgevingsplan van een gemeente zijn omgevingsdocumenten die straks binnen het DSO voor iedereen digitaal raadpleegbaar zijn. Het is nog niet bekend welke regels en standaarden daarvoor gaan gelden. Ook niet als het gaat om de specifieke situatie die geldt voor het projectbesluit, waarbij dit besluit tevens de wijziging van het omgevingsplan van een of meer gemeenten betreft.

Duidelijk is dat de beschrijving die in het projectbesluit wordt gegeven van het project en van de daarvoor te treffen maatregelen, juridisch in een gewijzigd omgevingsplan van een of meer gemeenten moet worden vertaald. Hierbij geldt als uitgangspunt dat het projectbesluit het omgevingsplan wijzigt met regels die nodig zijn voor het uitvoeren, in werking hebben en in stand houden van het project.²⁰ Dit uitgangspunt biedt de nodige ruimte om regels in het omgevingsplan te wijzigen. Hoeveel deze ruimte reikt zal bij het wijzigen van het omgevingsplan een belangrijk aandachtspunt zijn.

De komende moet worden verkend wat bij het vaststellen van het projectbesluit de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn als het gaat om het wijzigen van het omgevingsplan van een of meer gemeenten.

¹⁸ In het Bkl ontbreken op dit moment regels op het gebied van natuur - onder andere waar het betreft de bescherming van Natura 2000-gebieden - en voor een belangrijk deel ook regels op het gebied van geluid. Deze regels worden via de nog op te stellen Aanvullingsbesluiten natuur en geluid straks onderdeel van het Bkl.

¹⁹ Zie artikel 5.53, eerste lid Omgevingswet juncto artikel 4.7 Omgevingswet.

²⁰ Zie art. 5.52, eerste lid Omgevingswet.

3.3 HET PROJECTBESLUIT GELDT TEvens ALS OMGEVINGSVERGUNNING (FACULTATIEF)

Een belangrijke vernieuwing van de Omgevingswet is dat het projectbesluit tevens kan gelden als omgevingsvergunning voor een activiteit ter uitvoering van het projectbesluit. Dit is alleen mogelijk als dit in het projectbesluit uitdrukkelijk is bepaald.²¹ Als van deze mogelijkheid gebruik is gemaakt wordt in deze paragraaf beschreven voor welke activiteiten dit het geval is. Daarbij wordt ook vermeld dat aan het uitvoeren van de activiteit bepaalde voorschriften zijn verbonden. Daarvoor kan verwezen worden naar artikel 5 van de besluittekst. De voorschriften kunnen in het artikel zelf staan of, als het om veel voorschriften gaat, zijn opgenomen in een bijlage bij het projectbesluit.

Hierna volgt een toelichting op dit mogelijke onderdeel van het projectbesluit.

3.3.1 HET PROJECTBESLUIT ALS UITVOERINGSVERGUNNING

Zoals gezegd kan het projectbesluit gelden als omgevingsvergunning voor de uitvoering van een bepaalde activiteit, als dit uitdrukkelijk in het projectbesluit is bepaald. Dit betekent dat voor het uitvoeren van de activiteit geen aparte vergunning meer nodig is. Het projectbesluit is daarmee zelf overigens geen vergunning maar vervangt deze als het ware.

Het projectbesluit kan alleen gelden als omgevingsvergunning voor een bepaalde activiteit als wordt voldaan aan de daarvoor geldende beoordelingsregels.²² Dit is niet anders bij vergunningen die na vaststelling van het projectbesluit, meestal met toepassing van de coördinatieregeling van afdeling 3.5 Awb, kunnen worden verleend.

Bij de vaststelling van het projectbesluit moet bekeken worden of dit besluit tevens als omgevingsvergunning voor het verrichten van een bepaalde activiteit zou moeten gelden. Dit kan onder andere van de volgende factoren afhangen:

Als het projectbesluit voor een bepaalde activiteit geldt als omgevingsvergunning moeten aan de uitvoering daarvan vaak bepaalde voorschriften worden verbonden. Het kan echter zo zijn dat deze bij het vaststellen van het projectbesluit niet of nog niet helemaal bekend (kunnen) zijn.

Voorbeeld: Het gaat in dit voorbeeld om de uitvoering van een bouwactiviteit. Voor de uitvoering daarvan kan een vergunningplicht gelden omdat het betreffende bouwwerk moet worden getoetst aan bepaalde bouwtechnische beoordelingsregels. Deze toets kan echter in de praktijk vaak pas plaatsvinden als het bouwwerk door de uitvoerende aannemer is ontworpen. Het kan ook zo zijn dat het ontwerp van een bouwwerk beschikbaar moet zijn om deze te kunnen toetsen aan geldende welstandsregels. Kortom, als het ontwerp voor een bouwwerk bij de vaststelling van het projectbesluit niet beschikbaar is, betekent dit dat dit besluit niet ook als omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit kan gelden.

Het kan na de vaststelling van het projectbesluit enige tijd duren tot daadwerkelijk met de uitvoering van het project wordt begonnen. Dit kan tussentijds leiden tot nieuwe inzichten die in een omgevingsvergunning voor een bepaalde activiteit meegenomen moeten kunnen worden. In dat geval ligt het voor de hand het projectbesluit voor die activiteit niet tevens als omgevingsvergunning te laten gelden.

Voorbeeld: De uitvoering van een projectbesluit kan inhouden het verrichten van een flora- en faunactiviteit. Deze activiteit kan bijvoorbeeld een verstoring opleveren voor nabij het project aanwezige flora of fauna, waarvoor mogelijk bepaalde (mitigerende) maatregelen moeten worden getroffen. Dit vloeit voort uit voorafgaand aan het projectbesluit verricht flora- en faunaonderzoek. Als het betreffende natuurgebied een laag

²¹ Zie artikel 5.52, tweede lid, onder a. Omgevingswet.

²² Zie artikel 5.53, tweede lid Omgevingswet.

dynamisch karakter heeft, zal dit onderzoek waarschijnlijk lange tijd actueel blijven. Bij een hoog dynamisch gebied is dit mogelijk anders. Er kan tussen het moment van onderzoek en het moment van uitvoering van het project in het betreffende natuurgebied flora en fauna bijgekomen zijn, of plotseling verdwenen zijn. In die gevallen kan het raadzaam zijn het projectbesluit niet te laten gelden als omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit.

Een belangrijk aandachtspunt is dat bij het waterschap de bestuursrechtelijke handhavingstaak berust met betrekking tot het vastgestelde projectbesluit.²³ Deze taak ziet tevens op dat deel van het besluit dat geldt als omgevingsvergunning.

Voorbeeld: Voor het verlenen van een vergunning voor een flora- en fauna-activiteit is de provincie normaliter het bevoegd gezag. De provincie is daarmee niet alleen verantwoordelijk voor de uitvoering van de daaraan verbonden handhavingstaak, maar beschikt tevens over de daarvoor benodigde expertise. Als het projectbesluit voor deze activiteit geldt als omgevingsvergunning, komt de handhavingstaak te liggen bij het waterschap.

Bovenstaande laat zien dat er praktische en inhoudelijke redenen kunnen zijn om het projectbesluit niet tevens als omgevingsvergunning te laten gelden.

Onder de Omgevingswet zal met dit onderwerp ervaring moeten worden opgedaan. Daarbij kan een lijn zijn om iedere keer per project te bekijken of het projectbesluit voor een of meerdere activiteiten tevens als omgevingsvergunning kan gelden. Een andere - meer algemene - lijn kan zijn dat het projectbesluit alleen dan voor bepaalde activiteiten als omgevingsvergunning geldt, als dit noodzakelijk is om het project snel na vaststelling van het projectbesluit te kunnen uitvoeren.

Dat een projectbesluit voor de uitvoering van een bepaalde activiteit als omgevingsvergunning kan gelden heeft als voordeel dat daartegen, net als tegen alle overige onderdelen van het projectbesluit, gelijk in eerste en enige instantie beroep openstaat bij de Afdeling bestuursrechtspraak. Dit betekent dat na de uitspraak van de Afdeling gelijk onherroepelijk zeker kan zijn dat de activiteit mag worden uitgevoerd.

3.3.2 TE STELLEN VOORSCHRIFTEN EN HET VOORAF ADVIES VRAGEN BIJ EEN DECENTRAAL BESTUURS-ORGAAN

Als het projectbesluit voor het uitvoeren van een bepaalde activiteit geldt als omgevingsvergunning moeten of kunnen daaraan voorschriften worden verbonden. Dit is niet anders in het geval voor de activiteit los van het projectbesluit een omgevingsvergunning wordt verleend.

Belangrijk is dat als het projectbesluit geldt als omgevingsvergunning, er in die gevallen wel een advies- of instemmingsbevoegdheid kan zijn voor de bestuursorganen die anders voor de vergunning bevoegd zouden zijn. Ook kan er een advies- of instemmingsbevoegdheid voor de bestuursorganen zijn die die bevoegdheid ook hebben bij een omgevingsvergunning voor dezelfde activiteiten.²⁴

3.3.3 INWERKINGTREDING

Het projectbesluit treedt in werking met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag waarop het goedkeuringsbesluit van de provincie is bekendgemaakt.²⁵ Dit betekent dat als het projectbesluit tevens geldt als een omgevingsvergunning voor een bepaalde activiteit (bijvoorbeeld een bouwactiviteit) de activiteit niet gelijk na de vaststelling van dit besluit mag worden uitgevoerd. Als het nodig is dat de activiteit met spoed wordt uitgevoerd kan in het projectbesluit worden bepaald dat dit besluit op een eerder tijdstip in werking treedt.

²³ Zie artikel 18.2, derde lid Omgevingswet.

²⁴ Zie artikel 16.20 Ow en 5.8 Omgevingsbesluit.

²⁵ Zie artikel 16.78, vijfde lid Omgevingswet.

3.3.4 HET PROJECTBESLUIT GELDT TEVENS ALS VERKEERSBESLUIT EN/OF ONTTREKKINGSBESLUIT (FACULTATIEF)

In deze paragraaf wordt beschreven dat het projectbesluit, als dit daarin expliciet is bepaald, tevens geldt als verkeersbesluit of een besluit tot onttrekking van (een deel van) een weg aan de openbaarheid. In deze paragraaf wordt toegelicht waarom daartoe is besloten, waarbij kan worden verwezen naar artikel 7 of artikel 8 van de besluittekst. Voor deze artikelen gaat dit model ervan uit dat de regeling vrij concreet kan zijn (bijvoorbeeld de regeling van een bepaald snelheidsregime voor een weg) en zelden specifieke voorschriften hoeft te bevatten. Mocht dit laatste wel nodig zijn dan moeten deze uiteraard in de artikelen worden opgenomen.

In het Omgevingsbesluit zijn twee type 'externe' besluiten aangewezen: besluiten die op grond van een andere wet dan de Omgevingswet kunnen worden genomen en waarvoor het projectbesluit als zo'n besluit kan gelden. Het gaat om de volgende twee externe besluiten:

- een verkeersbesluit op grond van de Wegenverkeerswet 1994; en
- een besluit tot onttrekking van een weg aan de openbaarheid op grond van de Wegenwet.²⁶

Voorbeeld: Een voorbeeld is het instellen van een (al dan niet tijdelijke) aslastbeperking voor een op de waterkering gelegen weg of een tijdelijk verkeersbesluit voor het stroomlijnen van bouwverkeer door het plaatsen van verkeersborden en verkeerstekens. Omdat de vaststelling van deze besluiten nauw zijn verweven met de uitvoering van het projectbesluit, kan het projectbesluit daarvoor gelden als verkeersbesluit. Als in het projectbesluit voor een dijkversterking het profiel van de waterkering dusdanig wordt gewijzigd, dat het behoud van een op de dijk gelegen weg niet mogelijk is, kan in het projectbesluit worden opgenomen dat deze weg aan de openbaarheid wordt onttrokken.

3.3.5 PROJECTPROCEDURE EN MILIEUEFFECTRAPPORT

In dit hoofdstuk wordt het verloop van de projectprocedure beschreven die voor het vastgestelde projectbesluit is doorlopen.

Voorbeeldtekst

Ter voorbereiding van werkzaamheden aan een waterstaatswerk dient de waterbeheerder een projectbesluit op te stellen. Het waterschap is als beheerder van de waterkering het bevoegd gezag dat het projectbesluit vaststelt.

Dit plan is tot stand gekomen na zorgvuldig onderzoek naar alle relevante belangen en waarden en in afstemming met de kaders vanuit wetgeving en beleid.

Toch kan het zijn dat belanghebbenden opmerkingen hebben op dit plan en/of vinden dat hun specifieke belang onvoldoende is meegenomen. Daarvoor voorziet de wet in een inspraak en rechtsbeschermingsprocedure, waarop later in dit hoofdstuk verder wordt ingegaan.

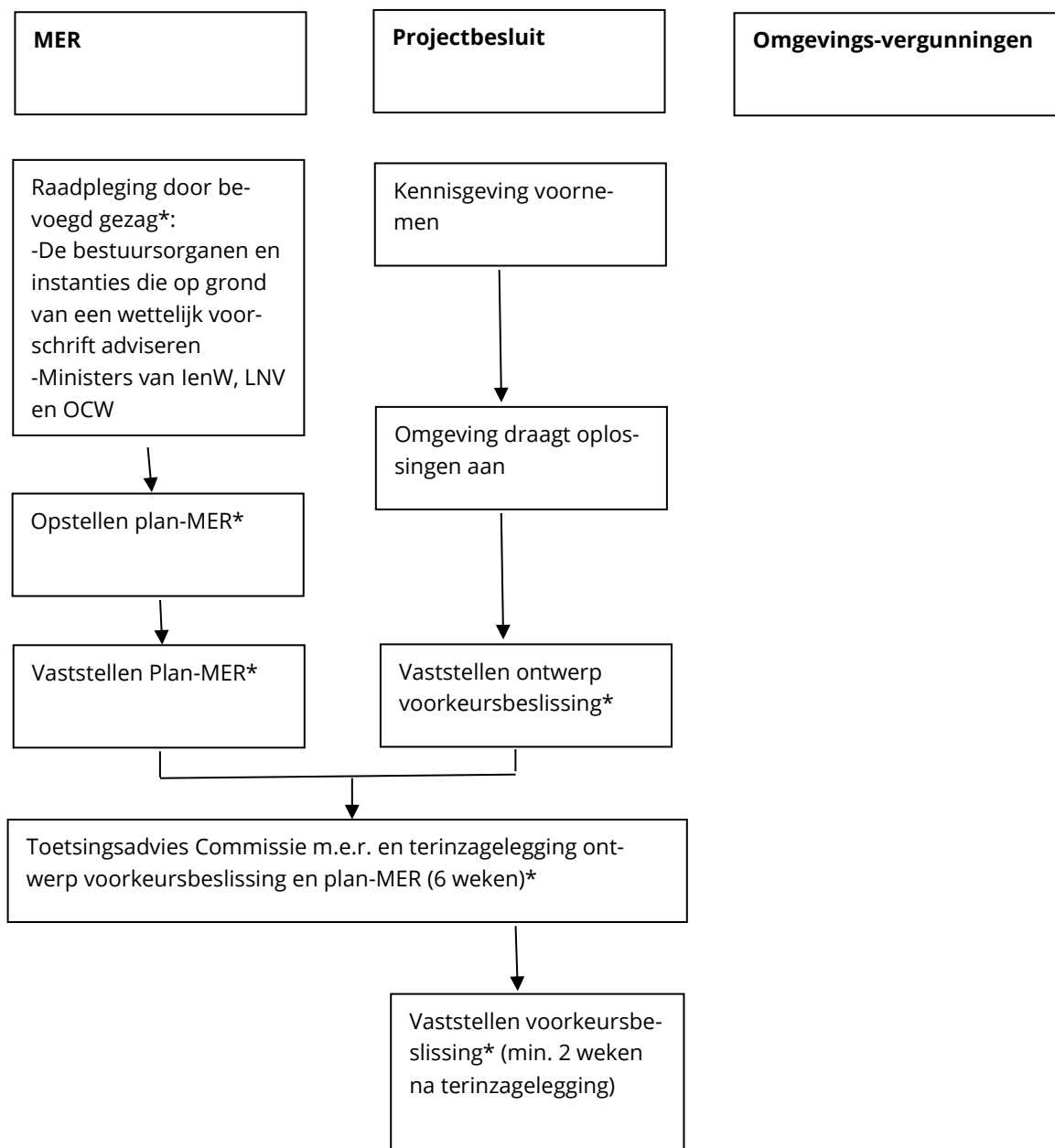
Het projectbesluit moet tenminste een beschrijving bevatten van het project, de permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren en de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of het in werking hebben of in stand houden daarvan. Belanghebbenden moeten uit dit projectbesluit kunnen afleiden wat er met de voorgenomen versterking van de waterkering wordt beoogd, welke effecten dit heeft op de omgeving en welke maatregelen hier tegenover staan. Ook moet in het projectbesluit worden aangegeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten zijn van de uitgevoerde verkenning, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op de door derden voorgedragen mogelijke oplossingen en de daarover door deskundigen uitgebrachte adviezen.

²⁶ Zie artikel 5.7, eerste lid Omgevingsbesluit.

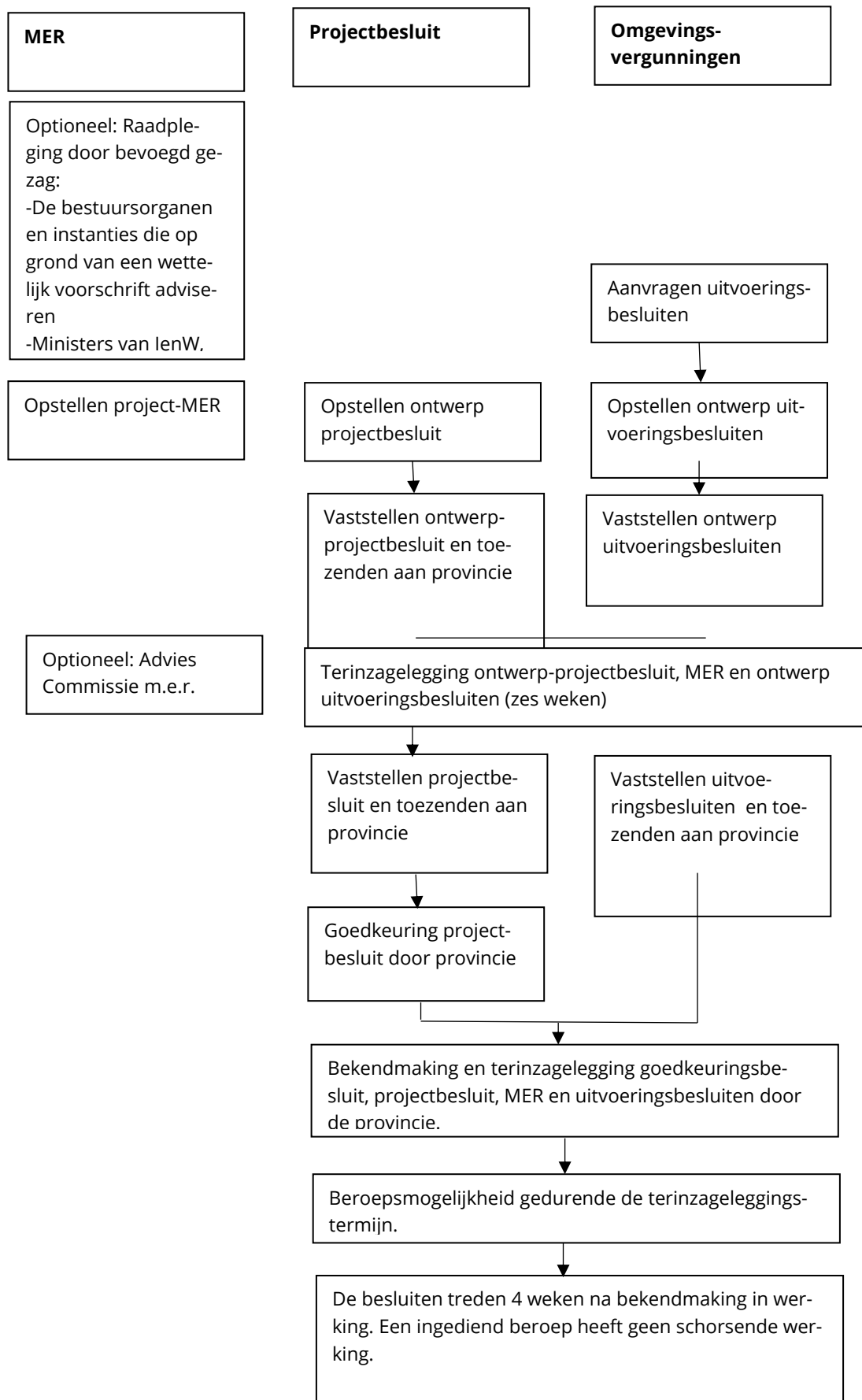
Milieueffectbeoordeling of MER-rapportage

Op grond van de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit moet voor een wijziging van een primaire waterkering de procedure voor de m.e.r.-beoordeling worden doorlopen. Wanneer een dergelijke beoordeling leidt tot de conclusie dat het project leidt tot belangrijk nadelige milieugevolgen, moet een milieueffectrapportage (MER) worden opgesteld met de daarvoor geldende vaststellingsprocedure. Wordt er in de projectbesluitprocedure voor gekozen om een voorkeursbeslissing op te stellen, dan moet hiervoor een plan-MER worden opgesteld. In het milieueffectrapport (MER) worden de milieueffecten van de verschillende alternatieven onderzocht. Ook wordt een nadere onderbouwing gegeven van het voorkeursalternatief/de voorkeursbeslissing, het alternatief dat in het projectbesluit nader is uitgewerkt. In de volgende paragrafen wordt uitgebreider ingegaan op de te doorlopen procedure en de mogelijkheden tot het indienen van zienswijzen en beroep.

Verkenningfase

*Deze stappen zijn alleen van toepassing indien wordt gekozen voor het vaststellen van een voorkeursbeslissing.

Planuitwerkingsfase

3.3.6 DE UITGEVOERDE VERKENNING EN PARTICIPATIE

Hier wordt beschreven wanneer voor het project de verkenningsfase van start is gegaan. Vervolgens komt aan de orde op welke wijze de verkenning is uitgevoerd en hoe tijdens deze fase invulling is gegeven aan participatie met de omgeving (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen).

De omgeving wordt tijdens de verkenning de gelegenheid geboden om voor de gestelde opgave (alternatieve) oplossingen aan te dragen. Als van deze mogelijkheid gebruik is gemaakt wordt aangegeven of daarover door een onafhankelijke deskundige advies is uitgebracht. Ook wordt vermeld wat het dagelijks bestuur van het waterschap over een eventueel aangedragen oplossing heeft beslist. Dit kan zijn dat de oplossing tijdens de verkenning in beschouwing is genomen.

Tenslotte worden de eindresultaten van de uitgevoerde verkenning beschreven. Daarbij wordt onder andere vermeld of de verkenning bij het dagelijks bestuur van het waterschap heeft geleid tot een keuze voor een bepaalde voorkeursoplossing, die vervolgens in het (ontwerp) projectbesluit nader is uitgewerkt.

Indien een door een derde opgestelde oplossing tijdens de verkenning in beschouwing is genomen wordt vermeld hoe daarmee is omgegaan. Is voor die oplossing geheel of deels niet gekozen, dan wordt dit nader gemotiveerd.

Bij het beschrijven van de eindresultaten van de verkenning wordt tevens geschetst hoe is omgegaan met de reacties die tijdens het participatietraject door de omgeving naar voren zijn gebracht.

Mogelijk zijn de resultaten van de uitgevoerde verkenning voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerp projectbesluit al met de omgeving gedeeld. Daarnaast zijn deze resultaten en de tijdens de verkenning opgestelde documenten mogelijk terug te vinden op een website van het waterschap. In dat geval kan daarvoor naar de betreffende website worden verwezen.

Als na de verkenningsfase voor een bepaalde opgave een voorkeursoplossing is gekozen, kan het waterschap daarover, voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerp projectbesluit, met andere overheden een bestuursovereenkomst hebben gesloten. Van dit feit kan in deze paragraaf melding worden gemaakt.

Let op: Bovenstaande onderwerpen moeten in de toelichting worden beschreven als sprake is van een verkenning, waarbij door het waterschap geen voorkeursbeslissing is genomen. Als wel een voorkeursbeslissing is genomen, moeten de resultaten van verkenning, participatie en mogelijk uitgebrachte adviezen verplicht bij deze beslissing aan de orde komen.²⁷ Dit betekent dat in de toelichting voor deze onderwerpen naar de genomen voorkeursbeslissing kan worden verwezen. Binnen het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is de beslissing door iedereen te raadplegen.

3.3.7 HET PLAN-MER EN DE VOORKEURSBESLISSING (FACULTATIEF)

Deze paragraaf wordt alleen opgenomen als ervoor is gekozen de verkenningsfase af te sluiten met een voorkeursbeslissing, waardoor tijdens de verkenningsfase van de projectprocedure een plan-MER moet worden opgesteld. Hier wordt beschreven gedurende welke periode het plan-MER ter visie is gelegd. Ook wordt aangegeven hoe met de op dit MER ontvangen reacties (zienswijzen) is omgegaan. Meestal wordt daarvoor een Nota van Antwoord opgesteld. Deze nota wordt vervolgens door het waterschap betrokken bij het vaststellen van de voorkeursbeslissing.

²⁷ Zie art. 5.5 Omgevingsbesluit.

Hier wordt ook beschreven welke oplossingen (alternatieven) tijdens de verkenningsfase in het plan-MER zijn onderzocht en waarom het waterschap voor een bepaald voorkeursalternatief heeft gekozen. Deze beschrijving kan kort zijn omdat deze informatie is opgenomen in de door het waterschap vastgestelde voorkeursbeslissing, die via het DSO is te raadplegen.

3.3.8 HET PROJECT-MER/DE PROJECT-MER-BEOORDELING

Als voor het projectbesluit een milieueffectrapport (project-MER) is opgesteld, wordt hier beschreven welke alternatieven (oplossingsrichtingen) daarin zijn onderzocht. Vervolgens wordt op hoofdlijnen geschetst wat de uitkomsten van het MER zijn. Belangrijk is dat wordt aangegeven wat het waterschap naar aanleiding van de uitkomsten van het MER heeft overwogen.

Hoe deze overwegingen precies moeten luiden is maatwerk. Als in het project-MER meerdere oplossingen (alternatieven) op mogelijke effecten zijn onderzocht en beoordeeld, zal overwogen moeten worden op welke wijze de uitkomsten van het MER hebben meegespeeld bij het maken van een keuze door het waterschap voor een bepaald alternatief of voor een combinatie van in het MER onderzochte alternatieven.

Het waterschap kan voorafgaand aan het opstellen van het project-MER een voorkeursbeslissing hebben genomen waarin, op basis van de uitkomsten van de daarbij opgestelde plan-MER, de keuze voor een bepaald voorkeursalternatief is vastgelegd. In dat geval kan in het project-MER, voor de overwegingen die tot deze keuze hebben geleid, naar de voorkeursbeslissing worden verwezen.

Het kan zo zijn dat in het project-MER voor dat voorkeursalternatief nog een aantal uitvoeringsvarianten zijn onderzocht. In dat geval kan (mede) op basis van de uitkomsten van het MER worden aangegeven waarom voor een bepaalde variant is gekozen.

Voor de uitkomsten van het project-MER kan verder naar dit document en de daarbij behorende onderzoeken worden verwezen.

Als het project mer-beoordelingsplichtig is kan het waterschap, voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerp-projectbesluit, het besluit hebben genomen dat de opstelling van een project-MER niet noodzakelijk is. Deze beslissing wordt genomen op basis van een opgestelde mer-beoordelingsnotitie. Hier wordt kort weergegeven waarom volgens de genomen beslissing het opstellen van een MER niet noodzakelijk is.

3.3.9 INGEDIENDE ZIENSWIJZEN OP ONTWERP-PROJECTBESLUIT (EN EVENTUEEL PROJECT-MER)

(Deze paragraaf wordt pas ingevuld als het projectbesluit definitief wordt vastgesteld)

Hier wordt beschreven gedurende welke periode het ontwerp-projectbesluit en het (eventueel) voor dit besluit opgestelde project-MER ter inzage zijn gelegd. De ingebrachte zienswijzen worden van een reactie voorzien. Hiervoor wordt in de meeste gevallen –zeker als het om veel zienswijzen gaat- een Nota van Antwoord opgesteld.

Zowel op eigen initiatief (ambtshalve) als in reactie op naar voren gebrachte zienswijzen kunnen zowel in de tekst van het projectbesluit als in de toelichting wijzigingen worden doorgevoerd.

Een overzicht van de belangrijkste wijzigingen en aanvullingen kunnen in een aparte bijlage van de toelichting of in de toelichting zelf (als de wijzigingen en aanvullingen niet talrijk zijn) worden opgenomen. Een alternatief is om dit overzicht in de Nota van Antwoord op te nemen.

3.3.10 RECHTSBESCHERMING

Hier wordt vermeld dat bij de bekendmaking van het projectbesluit wordt aangegeven op welke wijze en binnen welke termijn rechthebbenden tegen dit besluit beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State.

De hoofdelementen van deze bekendmaking zijn:

- dat beroep mogelijk is gedurende een periode van zes weken na bekendmaking van het projectbesluit;
- dat beroep alleen openstaat voor belanghebbenden die op het ontwerp-projectbesluit zienswijzen naar voren hebben gebracht, tenzij dat verschoonbaar niet is gebeurd, of het beroep enkel is gericht tegen wijzigingen in het besluit ten opzicht van het ontwerpbesluit.
- In de bekendmaking wordt tevens verplicht vermeld dat na afloop van de beroepstermijn van zes weken geen beroepsgronden meer tegen het projectbesluit kunnen worden aangevoerd.
- Tevens moet worden vermeld dat als het ingediende beroep geen beroepsgronden bevat, het beroep door de Afdeling Bestuursrechtsspraak van de Raad van State niet ontvankelijk wordt verklaard.²⁸

3.4 GRONDVERWERVING EN ONTEIGENING

Beschrijf in deze paragraaf wat de juridische situatie is ten aanzien van de gronden waarop het werk wordt uitgevoerd. Hierbij wordt toegelicht of voor de uitvoering van het projectbesluit door het waterschap nog gronden in eigendom moeten worden verworven.

Aandachtspunten en aanbevelingen

Indien de gronden eigendom zijn van een publiekrechtelijke rechtspersoon (staat, provincie, gemeente, e.d.), dan kunnen deze specifiek benoemd worden. Als de eigenaar een privépersoon is, heeft het de voorkeur om deze slechts als groep te benoemen (bijvoorbeeld agrariërs o.i.d.). Als er sprake is van een groot project met een groot aantal eigenaren, hoeft deze tabel niet te worden gebruikt maar kan er in algemene bewoordingen worden gezegd hoe er met eigendommen van derden wordt omgegaan.

Als alle gronden in eigendom zijn van het waterschap kan dit hoofdstuk achterwege blijven. In dat geval kan ervoor gekozen worden om in hoofdstuk 3.5 te vermelden, dat voor de uitvoering van het projectbesluit geen grondverwerving van derden hoeft plaats te vinden. Zie hiervoor ook hoofdstuk 11 (De uitvoering van de werkzaamheden) van de Handreiking projectbesluit.

Indien grondverwerving noodzakelijk is wordt hier vermeld of al dan niet met het proces van grondverwerving is aangevangen. Toegelicht wordt dat dit proces begint met het minnelijk overleg. Dit houdt in dat het waterschap en de betrokken grondeigenaar proberen in onderling overleg overeenstemming te bereiken over de aankoop van de voor het projectbesluit benodigde gronden. Daarbij wordt aangegeven dat, mocht dit overleg niet tot overeenstemming leiden, het waterschap tot het opleggen van een gedoogplicht of het onteigenen van de gronden kan overgaan. De schade die de grondeigenaar als gevolg daarvan leidt kan voor vergoeding in aanmerking komen. Indien dit bij de uitvoering van het projectbesluit het geval kan zijn wordt dit in deze paragraaf kort toegelicht.

Indien er op de website van het waterschap meer informatie is opgenomen met betrekking tot een eventuele gedoogplicht- of onteigeningsprocedure, kan daarnaar worden verwezen.

²⁸ Zie de artikelen 16.71, derde lid, 16.86 eerste en derde lid en 16.87 Ow. Deze artikelen gelden, behalve art. 16.86, eerste lid Ow, tevens als beroep wordt ingediend tegen een besluit tot uitvoering van het projectbesluit. Voor een dergelijk besluit geldt ook nog art. 16.86, tweede lid Ow. Dit artikel geeft aan dat daartegen geen beroepsgronden kunnen worden aangevoerd die betrekking hebben op het projectbesluit, waarop het besluit tot uitvoering van het projectbesluit berust.

Tekstsuggestie

Het plangebied omvat <.....> ha in eigendom van het waterschap.

<.....> ha zijn in eigendom van andere instanties of personen, namelijk: <.....>.

De percelen <.....> zijn in gebruik bij derden op basis van erfpacht/ huur.

Gebruiksovereenkomsten en of opstalrechten.

Ten aanzien van de gronden die niet bij het waterschap in eigendom zijn, is het volgende geregeld met de rechthebbenden:<.....> (bijvoorbeeld verkrijgen van eigendom (eventueel door middel van onteigening), gebruiksovereenkomsten, het vestigen van een zakelijk recht of het opleggen van een gedoogplicht).

Voorbeeldtekst

Eigendomssituatie

De huidige waterkering is grotendeels in eigendom van het waterschap. Na de versterking heeft de waterkering een groter ruimtebeslag, waardoor gronden moeten worden verkregen van andere grondeigenaren. Het waterschap is gestart met het voeren van gesprekken met deze grondeigenaren over de overname van de grond. In **Tabel [xxx] Overzicht huidige grondeigenaren extra ruimtebeslag** is een overzicht opgenomen van de locaties waarin het ruimtebeslag van de waterkering wordt vergroot en de aanwezige huidige grondeigenaren.

Schade en nadeelcompensatie

Beschrijf het resultaat van het onderzoek naar de nadelige gevolgen van het besluit en de mogelijkheden om dit te beperken en/of te compenseren.

Let op: Onderzoek goed in welke mate schade kan ontstaan. Indien dit niet vast te stellen is, uitleggen waarom niet en aantonen dat er gemonitord wordt om eventuele schade na uitvoering vast te kunnen stellen. Indien schade niet is uit te sluiten, moet je aangeven hoe je dit mitigeert en (financieel) compenseert.

Hier wordt beschreven dat het vastgestelde projectbesluit tot schade kan leiden bij derden. Het gaat hierbij om twee typen schade:

1. Schade als gevolg van het door het waterschap rechtmatige genomen projectbesluit die voor degene die schade leidt, ook wel de benadeelde genoemd, uitgaat boven het normale maatschappelijke risico. Voor deze schade kan door de benadeelde bij de Minister van IenM een verzoek om schadevergoeding (nadeelcompensatie) worden ingediend.
2. Schade als gevolg van de uitvoering van projectbesluit waardoor bij het eigendom van een derde schade optreedt. Als een derde meent dat van deze schade sprake is kan daarvoor een verzoek om schadevergoeding worden ingediend.

Aandachtspunten

Type 1: Toevoegen nadeelcompensatieregelingen en procedurebepalingen.

Type 2: In deze paragraaf wordt beschreven hoe wordt omgegaan met verzoeken van derden, als zij menen als gevolg van de uitvoering van het projectbesluit schade te hebben geleden aan hun eigendommen. Hierbij wordt vermeld dat bij het uitvoeren van het projectbesluit voorzorgmaatregelen worden genomen om schade te voorkomen. De geleden schade kan zijn gebouwschade als gevolg van heiwerkzaamheden. Schade kan ook ontstaan door een (tijdelijke) grondwaterstandsverlaging, waardoor in het landelijk gebied aanwezige gewassen kunnen verdrogen. Hier wordt vermeld hoe en waar een verzoek om schadevergoeding kan worden ingediend. Ook hiervoor kan mogelijk worden verwezen naar een (project-)website van het waterschap. Bij een project kan ook sprake zijn van schade door onteigening of schade als gevolg van het gelden van een gedoogplicht. Indien dit aan de orde is wordt daarop in hoofdstuk 9 ingegaan.²⁹

²⁹ In de consultatieversie Invoeringswet Omgevingswet is een nieuw hoofdstuk 15 (Schade) in de Omgevingswet opgenomen. In dit hoofdstuk wordt zowel nadeelcompensatie als vergoeding van schade bij gedoogplichten en schade voor onteigening geregeld. Het voorstel voor de regeling van schade voor onteigening is opgenomen in de consultatieversie Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet.

Voorbeeldtekst

Beperking van mogelijke nadelige gevolgen

Wij treffen de volgende maatregelen om bovenstaande gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken:

<.....>;

<.....>.

Let op: Bovengenoemde maatregelen verwerken in Deel 1, artikel 6 en 7 <.....> <wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd>.

Door deze maatregelen zijn er <geen/ de volgende> nadelige gevolgen te verwachten.

Voorbeeldtekst

Bij de voorbereiding van dit projectbesluit is onderzoek gedaan naar de gevolgen van dit project voor omwonenden of bedrijven. De conclusies van het onderzoek zijn dat er mogelijk schade kan ontstaan op onderstaande aspecten.

Nadeelcompensatie

Indien een belanghebbende als gevolg van de uitvoering van het projectbesluit schade lijdt, kan zij op grond van afdeling 15.1 Omgevingswet bij het waterschap een verzoek om een vergoeding indienen. Het waterschap keert een schadevergoeding uit voor zover de schade redelijkerwijs niet ten laste van de indiener moet komen en de schade niet al anderszins is verzekerd. Schade die binnen het normaal maatschappelijke risico valt, wordt derhalve niet vergoed. Een belanghebbende kan haar verzoek indienen tot uiterlijk vijf jaar nadat hij heeft vastgesteld dat hij in een wezenlijk nadeliger positie is komen te verkeren door de uitvoering van het projectbesluit. Twintig jaar na het afgerond zijn van de werkzaamheden verjaart elke mogelijkheid om nadeelcompensatie te vragen.

Nadeelcompensatie wegens inkomens- en vermogensschade

Eigenaren en gebruikers van in de onmiddellijke nabijheid van de waterkering liggende gronden of bebouwing kunnen vanwege het projectbesluit in aanmerking komen voor nadeelcompensatie in verband met inkomens- of vermogensschade.

Nadeelcompensatie kabels en leidingen

Ook een beheerder of eigenaar die zijn kabel of leiding moet aanpassen vanwege het projectbesluit, kan het waterschap om nadeelcompensatie vragen. De benadeelde eigenaar of gebruiker kan een verzoek indienen, zodra het algemeen bestuur het projectbesluit heeft vastgesteld.

Niet waterkerende objecten

Binnen het werkterrein bevinden zich enkele 'niet waterkerende objecten' die ten behoeve van de uitvoering van het projectbesluit (al dan niet tijdelijk) moeten wijken, bijvoorbeeld bankjes, hekwerken, kabels en leidingen en prullenbakken. Afhankelijk van de juridische grondslag waarop de objecten aanwezig zijn (opstalrecht, vergunning, huurcontract, pacht, etc.) maakt het waterschap met de eigenaren/exploitanten afspraken over compensatie van eventueel nadeel.

Opstallen

Een aantal in het plangebied aanwezige bedrijven ondervindt mogelijk nadeel vanwege het projectbesluit. Een tegemoetkoming in de eventuele inkomensverliezen en de kosten ten gevolge van de tijdelijke plaatsing op een andere locatie of definitieve plaatsing is in sommige gevallen mogelijk. Met belanghebbenden worden, waar van toepassing, door het waterschap afspraken gemaakt.

Planschade

De mogelijkheid tot vergoeding van planschade is ook geregeld in afdeling 15.1 Omgevingswet. Planschade kan optreden indien een geldend omgevingsplan wordt gewijzigd om de nieuwe waterkering planologisch mogelijk te maken.

De gewijzigde bestemming moet dan tot gevolg hebben dat onroerende zaken (grond, gebouwen) objectief in waarde dalen (vermogensschade). Met een wijziging van het omgevingsplan is gelijk gesteld de omgevingsvergunning om de versterking te mogen uitvoeren in afwijking van dat omgevingsplan.

Uitvoeringsschade

Tijdens de realisatie van de versterking kan sprake zijn van niet voorziene situaties waarbij als gevolg van werkzaamheden fysieke schade wordt toegebracht aan de eigendommen van derden (doorgaans gebouwen, grondstructuur, gewassen e.d.). Als deze schade onverhoopt optreedt en aan de werkzaamheden is toe te schrijven, kan het waterschap de eigenaar/gebruiker schadeloos stellen.

3.5 UITVOERING PROJECTBESLUIT

3.5.1 UITVOERINGSVERGUNNINGEN PROJECTBESLUIT

Hier moet kort worden toegelicht dat tijdens de uitvoering van het projectbesluit activiteiten plaatsvinden waarvoor nog omgevingsvergunningen zullen worden aangevraagd. Hierbij wordt aangegeven dat de coördinatie-regeling van afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht op het aanvragen van deze vergunningen van toepassing is. Daarbij treedt de provincie op als coördinerend bestuursorgaan. Als voor bepaalde activiteiten het projectbesluit geldt als omgevingsvergunning kan hiervoor verwezen worden naar paragraaf 4.5 van de toelichting.

Hierna moet kort worden geschetst op welke wijze de verlening van een uitvoeringsvergunning in zijn werk gaat. De werking van de coördinatie-regeling van afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht wordt in de bijlage van dit document toegelicht.

Uitvoeringsvergunningen

Voor activiteiten die ter uitvoering van het projectbesluit moeten plaatsvinden is het vaak verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten. In afdeling 5.1 (De Omgevingsvergunning) van de Omgevingswet is bepaald voor welke activiteiten een omgevingsvergunning noodzakelijk is.

Een omgevingsvergunning kan bijvoorbeeld verplicht zijn voor het verrichten van bouw-, ontgrondings- of wateronttrekkingsactiviteiten of activiteiten aan rijksmonumenten. En als het gaat om de bescherming van natuurbelangen kan een omgevingsvergunning noodzakelijk zijn als een activiteit is te beschouwen als een Natura 2000- of flora- en fauna-activiteit.

De omgevingsvergunningplicht kan rechtstreeks voortvloeien uit de Omgevingswet en de daarop gebaseerde AMvB's.³⁰ In het Omgevingsbesluit is bepaald welk bestuursorgaan bevoegd gezag is om op de aanvraag om een omgevingsvergunning te beslissen.

³⁰ Naast de Omgevingswet moet ook gekeken worden naar de AMvB's Besluit kwaliteit leefomgeving, het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving om te bepalen of voor een activiteit daadwerkelijk een omgevingsvergunning moet worden verleend.

De omgevingsvergunningsplicht voor het verrichten van een activiteit kan ook voortvloeien uit een waterschapsverordening, een omgevingsverordening van de provincie of het omgevingsplan. In het laatste geval wordt in de Omgevingswet gesproken over het verlenen van een vergunning voor een ‘omgevingsplanactiviteit’.³¹

Een voorbeeld van een omgevingsplanactiviteit is het kappen van bomen. Deze activiteit is op dit moment vaak vergunningplichtig op grond van de gemeentelijke APV of bomenverordening. Omdat deze activiteit betrekking heeft op de fysieke leefomgeving kan het kappen van bomen straks volgens het omgevingsplan als omgevingsplanactiviteit vergunningplichtig zijn.

Voor het verlenen van een omgevingsvergunning ter uitvoering van het projectbesluit kan het bevoegd gezag toepassing geven aan de coördinatieregeling opgenomen in afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht.³² Deze regeling moet echter altijd worden toegepast als het gaat om een project, waarvoor het vaststellen van een projectbesluit verplicht is.³³

Een uitvoeringsvergunning kan alleen worden verleend als de aanvraag voldoet aan de daarvoor geldende beoordelingsregels. Deze regels kunnen zijn opgenomen in de drie AMvB's van de Omgevingswet, maar ook in de provinciale omgevingsverordening, de waterschapsverordening of het omgevingsplan.

Het projectbesluit wijzigt, voor zover nodig, de regels van het omgevingsplan. Dit betekent dat dit gewijzigde plan voor het verrichten van bepaalde activiteiten ook beoordelingsregels kan bevatten. Hierbij kan worden gedacht aan regels voor het uitvoeren van een bouwactiviteit. In het gewijzigde omgevingsplan zullen daarvoor beoordelingsregels worden opgenomen. Bijvoorbeeld wat de maximale hoogte van een bouwwerk mag zijn en binnen welk bouwvlak het mag worden opgericht. Dit betekent dat de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het verrichten van een bouwactiviteit, als omgevingsplanactiviteit, aan deze beoordelingsregels moeten worden getoetst.

Het is mogelijk voor het bouwen in het omgevingsplan geen beoordelingsregels op te nemen. Regels over hoe hoog en waar gebouwd mag worden kunnen namelijk heel concreet in het omgevingsplan worden vastgelegd. Het is dan niet nodig in het plan te regelen dat de bouwactiviteit, in het kader van de vergunningverlening, nog eens aan deze regels getoetst moet worden. De bouwactiviteit kan volgens het omgevingsplan dan nog wel vergunningplichtig zijn, als een op te richten bouwwerk getoetst moet worden aan de volgens dat plan geldende welstandseisen. Daarnaast kan van een vergunningplicht sprake zijn als het Besluit bouwwerken leefomgeving voorschrijft, dat het bouwwerk moet worden getoetst aan bepaalde bouwtechnische eisen. Indien toetsing aan welstands- en bouwtechnische eisen niet aan de orde is, kan het oprichten van een bouwwerk mogelijk vergunningvrij plaatsvinden.

³¹ Volgens de consultatieversie van de Invoeringswet Omgevingswet wordt hieronder volgens bijlage A (Begrippen) het volgende verstaan: ‘Activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en elke andere activiteit voor zover die in strijd is met het omgevingsplan.’

³² Deze coördinatieregeling is in concept bekend en zal met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in de Algemene wet bestuursrecht worden opgenomen. Zie ook artikel 5.45, 5.46 en 16.7 Omgevingswet.

³³ Dit is daarmee voor waterschappen verplicht voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen.

Vragen van advies of advies en instemming bij aanvraag omgevingsvergunning

Als hoofdregel geldt dat het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag is te beslissen over de aanvraag om een omgevingsvergunning.³⁴ In Afdeling 2 van het Omgevingsbesluit wordt op deze hoofdregel een aantal uitzonderingen gemaakt.

Afdeling 2 van het Omgevingsbesluit geeft namelijk aan in welke gevallen - als het gaat om het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een activiteit, meer activiteiten of zogeheten magneetactiviteiten³⁵ - het bestuur van het waterschap, gedeputeerde staten of het Rijk het bevoegde gezag zijn.

Indien een aanvraag meerdere activiteiten betreft kan volgens genoemde Afdeling 2 een ander bestuursorgaan voor vergunningverlening van een bepaalde activiteit bevoegd gezag zijn, dan het bestuursorgaan dat normaliter voor die activiteit bevoegd gezag is.

Het normaal bevoegde bestuursorgaan heeft bij de uitvoering van de activiteit wel een belang. Daarom regelt Afdeling 3 van het Omgevingsbesluit dat dit bestuursorgaan bij het verlenen van de vergunning moet worden betrokken. Dit houdt in dat het vergunningverlenend bestuursorgaan advies of advies met instemming aan het normaal bevoegde bestuursorgaan moet vragen.

Als het verplichte advies is uitgebracht zal het vergunningverlenend bestuursorgaan dat in de praktijk meestal opvolgen. Het advies is formeel echter niet bindend. Dit betekent dat daarvan bij de vergunningverlening gemotiveerd kan worden afgeweken.

Als het verplicht is advies met instemming te vragen moet de instemming altijd worden verkregen. Zonder de instemming kan de omgevingsvergunning namelijk niet worden verleend.

De vraag is of in de praktijk bij het verlenen van uitvoeringsbesluiten voor het projectbesluit een ander bestuursorgaan vaak advies of advies met instemming zal moeten worden gevraagd. De Omgevingswet gaat er in beginsel vanuit dat de aanvrager de vrijheid heeft voor elke activiteit een aparte aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen. Als de aanvraag niet op meerdere activiteiten ziet, is het verplicht vragen van advies of advies met instemming niet aan de orde.

Ook voor elke activiteit ter uitvoering van het projectbesluit kan een aparte omgevingsvergunning worden aangevraagd. Als er tegelijkertijd voor meerdere activiteiten aparte aanvragen worden ingediend kan vergunningverlening, met toepassing van coördinatieregeling van afdeling 3.5 Awb, voor deze activiteiten gecoördineerd plaatsvinden.

Wanneer is geen uitvoeringsvergunning nodig?

Hiervoor is aangegeven dat een bouwactiviteit soms vergunningvrij kan worden uitgevoerd. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de regeling over vergunningvrij bouwen nog niet bekend is.³⁶

³⁴ Deze hoofdregel is opgenomen in artikel 5.8 Omgevingswet.

³⁵ Van het aanvragen van vergunning voor magneetactiviteiten zal bij een projectbesluit zelden sprake zijn. Het gaat daarbij om samenstellende activiteiten waarvoor het bevoegd gezag niet bij de gemeente is neergelegd, onder andere vanwege daaraan verbonden bovengemeentelijke milieueffecten en hoge milieurisico's.

³⁶ Volgens de Memorie van Toelichting, behorend bij de consultatieversie van de Invoeringswet Omgevingswet, kunnen gemeenten in het omgevingsplan zelf bepalen wanneer wel of geen vergunning voor het oprichten van bouwwerken nodig is. Daarbij is het de bedoeling dat bepaalde bouwwerken, die thans vergunningvrij zijn, ook volgens de regels van het omgevingsplan vergunningvrij moeten zijn. De definitieve regeling over vergunningvrij bouwen is echter nog niet bekend.

De tijdelijke uitvoeringsvergunning

Tijdens de uitvoering van het projectbesluit moeten dikwijls tijdelijke activiteiten plaatsvinden. Voorbeelden hiervan zijn het tijdelijk oprichten van een bouwkeet, het tijdelijk inrichten van een werkterrein of de aanleg van een tijdelijke bouwweg. Maar ook het inrichten van tijdelijke grond-, zand- en slibdepots kan voor de uitvoering van het projectbesluit noodzakelijk zijn.

In veel gevallen is van tevoren bekend dat tijdelijke activiteiten binnen het projectgebied van het projectbesluit moeten plaatsvinden. In dat geval wordt in het projectbesluit vastgelegd welke tijdelijke activiteiten dit mogen zijn en wat de voorwaarden zijn die daarvoor gelden. Zo kan bijvoorbeeld voor het oprichten van een tijdelijke bouwkeet als voorwaarde een bepaalde maximale oppervlakte of bouwhoogte gelden. Voor een bouwweg kan zijn bepaald dat deze binnen een bepaalde termijn, na realisatie van het project, moet zijn verwijderd.

De uitvoering van tijdelijke activiteiten kan in strijd zijn met de regels van het omgevingsplan van de gemeente. Het projectbesluit voorziet echter, voor zover nodig, in de wijziging van het omgevingsplan. Deze wijziging kan inhouden dat de voorwaarden, die op de tijdelijke maatregelen van toepassing moeten zijn, als regels in het omgevingsplan worden opgenomen.

Het kan volgens het gewijzigde omgevingsplan dan zo zijn dat voor de tijdelijke maatregel geen (tijdelijke) omgevingsvergunning hoeft te worden verleend. Wel is het mogelijk dat de planregels voorschrijven dat de start en beëindiging van de tijdelijke maatregel bij het bevoegd gezag moeten worden gemeld. Deze meldplicht heeft als doel te controleren of daadwerkelijk aan de planregels (voorwaarden) die daarvoor gelden wordt of is voldaan. Het kan zo zijn dat een tijdelijke activiteit buiten het projectgebied moet plaatsvinden. De activiteit kan dan in strijd zijn met het omgevingsplan van de gemeente. In dat geval kan daarvoor bij de gemeente een tijdelijke vergunning voor een (tijdelijke) omgevingsplanactiviteit worden aangevraagd. Voor deze aanvraag wordt de coördinatieregeling van afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

3.5.2 MAATREGELEN TIJDENS DE BOUW- EN AANLEGFASE

Bij het uitvoeren van een projectbesluit is tijdelijke hinder voor de omgeving, bijvoorbeeld bouw- en verkeershinder, meestal niet te voorkomen. Het kan hierbij gaan om tijdelijke:

1. geluid- en trillinghinder;
2. verminderde bereikbaarheid;
3. overlast van het bouwverkeer;
4. aanleg van bouwwegen, of
5. afsluiting van nutsvoorzieningen.

De omgeving is vaak zeer geïnteresseerd in de maatregelen die tijdens de bouw- en aanlegfase worden getroffen om deze hinder te beperken of te voorkomen. Hier wordt op dit soort zaken ingegaan. Uiteraard is het afhankelijk van de aard en omvang van het project hoeveel informatie daarover moet worden gegeven.

Een maatregel tijdens de bouw- en aanlegfase kan zijn dat bestaande kabels en leidingen moeten worden verlegd. Hiervoor wordt met de eigenaren en beheerders van kabels en leidingen overleg gevoerd. Hier kan worden vermeld om welke (typen) kabels en leidingen het gaat en of daarover met deze beheerders overleg heeft plaatsgevonden of nog gaat plaatsvinden.

De aanleg- en bouwphase van het project kan bij derden schade veroorzaken. Voor de wijze afhandeling van verzoeken om schadevergoeding kan worden verwezen naar hoofdstuk 3.4. In dat hoofdstuk is ook beschreven hoe beheerders, vanwege het moeten verleggen van hun kabels en leidingen, een verzoek om schadevergoeding kunnen indienen.

3.6 BIJLAGEN BIJ MOTIVERING EN OVERWEGINGEN PROJECTBESLUIT

Bij de toelichting hoort een aantal bijlagen. Hiervan wordt hieronder een mogelijke opsomming gegeven. De opgesomde bijlagen zijn echter niet standaard bij elk project aan de orde. Daarnaast kan een project eigen bijzonderheden kennen. Dit betekent dat soms ook andere documenten ter onderbouwing van het projectbesluit aan de toelichting moeten worden toegevoegd.

1. Milieueffectrapport (indien een Project-MER moet worden opgesteld). Of het mer-beoordelingsbesluit, waaruit blijkt dat het opstellen van een MER niet nodig is.
2. Onderzoeksrapport Verkeer
3. Akoestische onderzoeken
4. Natuurrapporten (Natura-2000 en flora en fauna). Mogelijk ook een apart opgestelde passende beoordeling, vanwege mogelijke significante effecten op een Natura 2000-gebied
5. Veiligheidsrapport (Verkeers- of waterveiligheid)
6. Onderzoeksrapport luchtkwaliteit (alleen nodig in bepaalde gevallen)
7. Waterhuishoudkundig plan (eventueel ook een apart geohydrologisch onderzoek)
8. Landschaps- of inpassingsplan
9. Beoordeling effecten op cultureel erfgoed (bijvoorbeeld effecten op een nabij het projectgebied gelegen rijksmonument of werelderfgoed)
10. Nota van Antwoord (pas bij het vaststellen van het projectbesluit)

Onderzoeken en rapporten die je ter voorbereiding van dit plan hebt laten opstellen, horen onlosmakelijk bij het projectbesluit. Zorg er dus voor dat je alle relevante documenten (gewaarmerkt) bijvoegt. De te volgen procedure en de eventuele ingediende zienswijzen en de reactie daarop (nota van inspraak).

LET OP: Onderstaand schema is slechts een voorbeeld! Loop het schema goed door en verwijder wat niet relevant is voor het project en voeg toe wat wel relevant is maar niet in het schema staat.

Bijlage <XXX>: Wettelijk en beleidskader

Beleidsdocument / richtlijn	Aspect	Relevantie voorproject, aandachtspunten/randvoorwaarden voor het initiatief vanuit de verschillende kaders
Europese regelgeving		
Natura 2000(Habitat en Vogelrichtlijn)	Natuur	Uitgangspunt van de richtlijn is bescherming van een Pan-Europees natuurwetwerk (Natura 2000), afdoende voor duurzaam behoud van -in Europees opzicht- bijzondere natuurwaarden. Intensivering van de bestaande activiteiten is mogelijk mits waarden niet significant verstoord of aangetast worden. Er zijn Natura 2000-gebieden in de omgeving.
Verdrag van Valletta	Archeologie	Het verdrag heeft tot doel het archeologisch erfgoed te beschermen als bron van het Europees gemeenschappelijk geheugen en als middel voor geschiedkundige en wetenschappelijke studie. Archeologie dient daarom al vanaf het begin bij de planvorming te worden betrokken. Mogelijk bevinden zich archeologische waarden in het studiegebied.
Europese Kaderrichtlijn water	Water	De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die doelen stelt voor een goede ecologische en chemische toestand van het oppervlakte- en het grondwater in 2015. Er bevindt zich oppervlakte- en grondwater in het studiegebied.
Nationale wet en regelgeving		
Omgevingswet	Fysieke leefomgeving	...
Nationaal beleid		
Nationale Omgevingsvisie (NOVI)	...	...
Regionale regelgeving		
Provinciale omgevingsverordening	...	
Omgevingsplan	...	
Regionaal beleid		
Provinciale Omgevingsvisie(POVI)	...	...
Gemeentelijke Omgevingsvisie (GOVI)	...	...
Waterschapsregelgeving		
Waterschapsverordening	Water	...
Waterschapsbeleid		
Waterbeheerprogramma (Wbp)	...	...

III PLANREGELS

Dit onderdeel van het projectbesluit dient ingevuld te worden met relevante planregels.